

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

2013. gada 6. aprīlis – 12. aprīlis

APVIENOTĀ **LONDONAS AVĪZE** UN

LATVIJA
LATVIAN NEWSPAPER

Nr. 14 (1288)

Lasiet tieklī!
www.brivalatvija.lv

**Dombrovskis tiksies
ar Medvedevu**
(3. lpp.)

**Latvijas filmas
festivālos ASV**
(4. lpp.)

**Vai paralēls
spēka faktors?**
(5. lpp.)

**Latviešu leģiona atcere
Mūsmājās**
(8. lpp.)

Dzīves gaitā ar krustu un šķēpu Valstsvīrs un diplomāts Kārlis Zariņš

Šogad 29. aprīlī pāiet 50 gadi kopš Latvijas sūtņa Kārļa Zariņa aiziešanas mūžībā. Vēl dienu iepriekš, 28. aprīlī, Vestminsteras katedrāles zālē notika komponista Jāzepa Vītola simtgadei veltīts koncerts, kurā sūtnim bija paredzēts teikt uzrunu, bet pēc pēkšņā sirds vājuma viņš koncertā neieradās. Sagatavoto runu nolāsīja sūtņa meita Marianna.

Kārlis Zariņš 44 gadus bija darbojies ārlietu dienestā, 30 gadus no tiem par sūtni Lielbritānijā. Pēc Latvijas okupācijas, pamatojoties uz Latvijas valdības piešķirtajām pilnvarām, Kārlis Zariņš uzņēmās ne tikai valsts diplomātisko un konsulāro darbību ASV, Francijā, Spānijā, Vācijā un Zviedrijā, bet nodrošināja Latvijas *de iure* tālākpastāvēšanu, kas bija liels atbalsts Latvijas neatkarības atjaunošanā.

Sūtņa darba apjoms paplašinājās, kad pēc Otrā pasaules kara, bēgļu nometnēm Vācijā likvidējoties, Lielbritānijā ieradās latviešu darbaspēks, kas pēc angļu valdības apsvērumiem

Kārlis Zariņš
(04.12.1879 - 29.04.1963)
Ārkārtējais sūtnis un pilnvarotais ministrs Lielbritānijā, Latvijas diplomātiskā un konsulārā dienesta vadītājs ar ārkārtējām pilnvarām

bija nodēvēts par „brīvprātīgo darbaspēku”. Lai gan darba un dzīves apstākļi bija grūti, visās lielākās latviešu apmešanās vietās, notika liela sabiedriskā rosība.

Sūtņa Zariņa bēres Brukvudas kapos. Londonas latviešu koris un dziesmu ansamblis „Gaiziņš”. Dirģenis Ālberts Jērumis

RADI UN DRAUGI
VIESNĪCA ★★★★★ WWW.HOTELRADIUNDRAUGI.LV

MĀRSTAĻU IELA 3 | RĪGA LV1050 | LATVIJA | +371 6782 0200

LAIPNI LŪGTI RĪGĀ, ANGLIJAS DAUGAVAS VANAGU FONDA VIESNĪCĀ “RADI UN DRAUGI”!

Sūtnis lielu nozīmi piešķīra sabiedrības vienotībai, un viņa ieskatā bija nepieciešams demokrātiskā vēlēšanu ceļā izveidot pārstāvību – padomi. Gada laikā izveidotā rīcības komiteja izstrādāja statūtus Latviešu nacionālai padomei Lielbritānijā, un 1950. gada 11. novembrī notika pirmā LNPL sesija, ko vadīja sūtnis Kārlis Zariņš.

Aprūpes darbu ļoti drīz atsāka Daugava Vanagu organizācija, kam pamati tika likti jau 1945. gadā gūstekņu nometnē Cēdelgēmā. Sanāksmē 1947. gada 27. decembrī izraudzīja pagaidu valdi un sūtni izvirzīja par goda priekšsēdi.

Ar sūtņa atbalstu tika nokārtotas formālītātes, lai latviešu draudzes Anglijā varētu darboties patstāvīgi, un draudzes trimdā 1965. gadā varēja iegādāties Biblii jaunā latviešu tulkojumā.

Kārlis Zariņš cītīgi sekoja trimdas sabiedrības rosībai, būdams klāt dažādos sarīkojumos, īpaši interesi veltījis jaunajai paaudzei. Viņš nepalaida garām izdevību 1956. gadā būt klāt lielajā skautu džamborejā, kurā ar sarkanbaltsarkano karogu piedalījās trimdas latviešu skauti.

Liels vienotājs spēks bija ar pašu pulēm rīkotajiem Dziesmu svētkiem. Cik vēl ir tādu, kas šodien atceras varenās Anglijas latviešu Dziesmu dienas 1951. gadā Alberta aulā Londonā un lielā pacilātībā pēc Kārļa Zariņa uzrunas dziedāja *Dievs, svētī Latviju!*.

Artūrs Bērziņš grāmatā *Kārlis Zariņš dzīvē un darbā*, rakstā „Tautas atzinība 75. dzimšanas dienā”, piemin sūtņa teiktos ļoti zīmīgos vārdus par savas dzīves gaitās pārvarētajām sabiedriskās darbības grūtībām: „...sabiedriskās dzīves bangās esmu cīnījies ar šķēpu un krustu. Krusts un šķēps ir bijis simbols visai manai darbībai. Krusts ir ticības, mīlestības un cerības zīme. Šķēps ir spēka un cīņas simbols. Šie simboli ir vadījuši mūsu senčus garīgi un laicīgi. Tie ir uzturējuši latviešu tautas garu spēcīgu un nemirstīgu. Arī Pirmā pasaules kara laikā mūsu strēlnieki cīnījās ar šķēpu, bet tauta aizmugurē ar krustu. Visi vienoti stāvēja zem sarkanbaltsarkanā karoga par Latvijas brīvību. Šie simboli, kas sargāja mūsu senčus un priekšgājējus, sargās arī mūs trimdā un aizvedīs mūs atpakaļ

mājās, brīvajā Latvijā. Ja ticēsim savai valstij un savam uzdevumam, būsim stipri un vienoti, tad savu mērķi sasniegsim un brīvā Latvijā nokļūsim.”

Mūžībā aizgājušā sūtņa Kārļa Zariņa izvadīšana notika 4. maijā, to ievadīja sēru gājiens no Latvijas sūtniecības *Eaton Place* 87 uz dievkalpojumu Sv. Trīsvienības baznīcā. Daudz bija sēru viesu baznīcā, bet vēl vairāk izvadītāju bija Brukvudas kapos. Zārku nolaižot kapā, Londonas latviešu koris un dziesmu vienība „Gaiziņš” nodziedāja Jāzepa Vītola *Ceļinieks* un Jāņa Kalniņa *Lielā Junda*. Pirmās trīs smilšu saujas, ko uz aizgājēja zārka meta mācītājs E. Rozītis, bija Latvijas smiltis, ko bija atsūtījis trimdnieks Jānis Kūlis. (*Londonas Avīze*, 10.05.63.)

(Turpinājums 2. lpp.)

(Turpināts no 1. lpp.)

Dzīves gaitā ar krustu un šķēpu

Sūtņa meita Marianna Zariņa atmiņu stāstu grāmatā *Bezpa-valstniece ar diplomātu pasi* piemin sava tēva 30 gadu nāves atceres dievkalpojumu Rūjienas Sv. Bērtuļa baznīcā, kur čellists Māris Villerušs atskaņojis Hendela *Largo*, un piebilst: „To es viņam biju lūgusi, jo to nodziedāja mana mamma Rūjienas baznīcā pirms kara un to ar ērģelēm nospēlēja papa bērēs 1963. gadā Holbornas baznīcā.”

Marianna Zariņa, ļoti rosīgā sabiedriskā darbiniece un Latvijas vēstniecības Lielbritānijā vadītāja pēc Latvijas neatkarības atgūšanas, aizgāja mūžībā 2004. gada 11. februārī. Viņas pelnu urnu apglabāja blakus vecākiem Brukvudas kapos 2004. gada 28. maijā.

Šī gada 25. janvārī Latvijas Ārlietu ministrijā Rīgā tika atvērts ZARIŅA SALONS, kurā izvietotās mēbeles, Zariņu ģimenes fotografijas, sūtņa ordeņus un medaļas 1995. gadā vēstnie-

Latvijas vēstniecības vadītāja Marianna Zariņa ar palidzi Austru Liepiņu 1992. gadā pagaidu vēstniecības telpās DVF namā

cībai Londonā bija nodevusi sūtņa meita Marianna.

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, uzsverot valstsvīra un diplomāta Kārļa Zariņa nopelnus Latvijas starptautiski tiesiskās valsts tālākpastāvēšanas uzturēšanā okupācijas gados, par

ZARIŅA SALONU teica: „Šī vieta kalpos par atgādinājumu Latvijas diplomāta ilgajai un bagātajai vēsturei. Tajā varēsīm smelties iedvesmu tālākajam darbam.” (www.mfa.gov.lv)

Zigrīda Daškeviča

Par kokiem... un Zigfrīdu Sapieti

No senas paziņas Skotijā sūtītam Lieldienu apsveikumam pievienotas izplēstas žurnāla *Woodland Trust* lappuses, kurā lasāms Anglijas Princeses Annas (Jubilejas Mežu stādīšanas projekta patroneses) galvenās administrātores un palīdzes Sū Holdenas (*Sue Holden*) raksts:

„...Mans sapnis ir par mūsu Apvienoto Karalisti, mūsu iezemiešu mežu un koku kopā sašūtu, par labu mūsu nācijas un vides aizsardzībai Apbrīnoju šajā ziņā Franciju un Vāciju... vai arī kā paraugu minot latvieti (*tēlnieku*) Zigfrīdu Sapieti, kas pēc Otrā pasaules kara apmetās uz dzīvi Skotijā, kur savā nelieļajā zemes „plekīti” netālu no Edinburgas viņš savulaik iestādījis vairāk nekā 250 koku”:

Manā dzimtenē bija milzu me-

ži, plaši parki un lauku mājas, kuŗu pagalmos dižojās ozoli, liepas, egles un citu koku bagātība, nemaz nerunājot par ābeļu, plūmju un ķiršu kokiem piemājas augļu dārzos.

Īk pavasari, kad pazuda sniegs un ledus, mūsu zemē bija Mežu dienas, kad Valsts prezidents simboliski iestādīja pirmo koku. Koku alejas tika stādītas arī ceļu malās, un mēs, skolnieki, apbruņoti ar lāpstām, ķerrām un ūdensspainiem, ņēmām dalību. (Zigfrīds Sapieti).

„Jā, to tiešām saucu par patiesu iedvesmu! Un jūs visi pēc tik liela laika sprīža to varat ņemt par paraugu mūsu valsts Jubilejas gadā.” (*Sue Holden*)

(No angļu valodas saīsinātu brīvi tulkojusi S.J.Ē.)

Uldis Grasis

LNPL jaunā prezidija pirmā sēde

Saulaino prezidija sēdes sākumu 17. marta rītā DVF „Straumēnos” nomainīja salts lietus, kas pārvērtās sniegpukeni. Par laimi, dabas untumi pārgāja tikpat pēkšņi, kā sākušies, un, kaut atlikusi diena bija apmākusies, vismaz netikām ieputināti Anglijas vidiēnē.

Sēdi atklājot, LNPL prezidija priekšsēde Lilija Zobens sveica sēdes dalībniekus: LR vēstniecības pirmo sekretāri Ievu Jirgenšoni, Latviešu studentu apvienības Lielbritānijā (*ALSuk*) galveno sekretāru R. Kolu, LNPL jaunus un pieredzējušos sēdes dalībniekus - un vēlēja drīzu izveļošanu Andrejam Ozoliņam.

Pēc pirmajiem darba kārtības punktiem, kas saistīti ar iepriekšējās sēdes protokolu, uzmanība tika pievērsta notikumiem Latvijā: priekšdarbiem Latvijas ES prezidentūrai 2014. gadā, XXV Dziesmu un XV Deju svētkiem Rīgā šovasar, kuŗiem ar lielu entuziasmu gatavojas Apvienotās Karalistes (AK) kuŗu un deju kopu dalībnieki. Dziesmu un Deju svētku laikā notiks Latvijas Investīciju un Innovācijas forums un jūlijā trešā Latviešu diasporas konference.

Ieva Jirgenšone nesa sveicienus prezidijam un latviešu sabiedrībai AK no LR vēstnieka Eduarda Stiprā, izsakot prieku par kopā pavadītiem gadiem un mazliet skumīgi skatoties uz darba termiņa beigām aprīlī.

Polītisko notikumu klāstā īpaša uzmanība ir pievērsta jautājumiem, kas saistīti ar diasporu. Vēstniecības darbinieki pašaizliedzīgi strādā, lai apkalpotu visus pieprasījumus pasu apmaiņai; no 25. līdz 28. martam viņi būs Mančesterā, un no 25. līdz 26. aprīlim Skotijā. Jautājums, vai Latvija pieļaus dubultpilsoņību tiks risināts pēc pašvaldību vēlēšanām. Šobrīd Latvijas pavalstniekiem (pilsoņiem) ir jāizvēlas, vai viņi grib saglabāt Latvijas pavalstniecību vai arī pieņemt citas valsts pavalstniecību.

Ziedonis Barbaks, LNPL Ārējās informācijas nozares vadītājs un Latviešu biedrības Bostonā “Stiprāki kopā” priekšsēdis, vērsa uzmanību uz to, ka daudz latviešu, kuŗi AK nodzīvojuši piecus gadus un ilgāk, ir izteikuši vēlēšanos izmantot iespēju, lai iegūtu Lielbritānijas pavalstniecību.

Visbūtiskākie notikumi kultūras dzīvē: paredzamā talka Brukvudas kapos sadarbībā ar LR vēstniecību, lai sakoptu Kārļa Zariņa kapu, Okupācijas muzeja izstāde Ričmondas (*Ricmond-on-Thames*) kolledžā un arī Latviešu biedrības telpās Pēterborovā. Interesanta solās būt Izglītības nozares sadarbība ar mūziķi Juri Kaukuli (*Dzelzs vilks*), sarīkojuma tema “Mūsdienu tautas mūzikas meistarklase”, kā arī *ALSuk* organizētā talka „Straumēnos”.

Pārrunāja jautājumus, kas sais-

tīti ar LNPL budžetu. Sesijas izdevumi bijuši lielāki, nekā paredzēti. To izraisījuši paaugstinātie ceļa izdevumi un telpu īre. Tātad ir brīdinājums, ka ir svarīgi meklēt jaunus veidus, kā pacelt LNPL ienākumus, iesaistot sabiedrību, uzņēmējus un valstiskas organizācijas. Priekšsēde Lilija Zobens ir piedalījies sanāksmē Rovfantas mājā, kur ir iecelts krīzes menedžers un izstrādāts plāns līdzekļu ieguvei, lai atmaksātu aizdevumus.

Nolēma tupināt darbu, lai uzlabotu pašreizējo LNPL tīmekļa vietni latviešiem *co.uk* un izveidot vienādas e-pasta adreses visiem padomes locekļiem, tā veicinot LNPL pazīstamību kā bezpeļņas organizāciju. Izveidos sadarbību ar *National Council for Voluntary Organizations*; turpinās pētījumu par iespējām sniegt palīdzību latviešiem Lielbritānijā. Provizoriskā pētījuma dati identificējuši ļoti lielu darba apjomu.

Sēdi vadīja Pauls Zivtiņš, piedalījās priekšsēde, pieci prezidija locekļi, trīs padomes locekļi, pārstāve laikrakstā *Brīvā Latvija* Dzidra Purmale, LR vēstniecības pirmā sekretāre un *ALSuk* galvenais sekretārs. Protokolēja Inese Auziņa Smita un Kārlis Albergs. Nākamā sēde notiks 27. aprīlī DVF namā Londonā.

Kārlis Albergs, Iekšējās informācijas un administratīvās nozares vadītājs

MŪSU LŪGŠANĀ

*Mūsu lūgšanā ir paslēpies
Debess un zemes dziedinošais spēks:
Kad mūsu lūgšanā saule
Ir nogrimusi zemu
Un mēness savu mirdzumu
Šķietami atvēlējis
Vilku godkārīgām gaudošanām,
Tad mūsu lūgšana
Ir kā sinepju grauds,
Kas nav apēsts cepešiem līdzi,
Bet iedēstīts lūgšanām laistītā zemē, -
Ieaug skanīgās debesīs.
Lai mūsu lūgšanā pat ausis
Saredz topošo ticību
Un acīs var saklausīt mazticības
Disharmoniskos sabalsojumus -
Tad rāmi lūdzot
Tajā mirklī iedegsies trīs sveces,
Kas izgaismos mums ceļu
Līdz trešam likumam -
Kur iesāksies iztaisnots,
Trim zvaigņēm apmirdzēts ceļš.
Mūsu lūgšanā par šo vientuļo ceļu
Nāk pretī divi vai trīs Tavā vārdā -
Un mēs iegriezīsimies mājās,
Kur mūs sagaida
Jau teicami uzklausi
Jauna lūgšana.*

*Tajā lūgšanā mēs redzam
Mūsu māsas un brāļus
Atgriezīsimies mājās -
Jo mūsu lūgšanā ir svētīti,
Zemes izdaiļoti,
Debess apmirdzēti laukakmeņi,
Kas piemēroti katrai
Latgales, Kurzemes, Zemgales un Vidzemes
Jaunajai ēkai.*

LASIET TĪMEKLĪ!
Rietumeiropas latviešu laikrakstu

www.brivalatvija.lv

www.brivalatvija.lv

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Turcijas Republikas prezidenta vizīte Latvijā

2. aprīlī divu dienu oficiālā vizītē Latvijā bija ieradies Turcijas prezidents **Abdulls Gils** (*attēlā*) ar kundzi Hairinisu Gilu.

Pirmajā vizītes dienā notika abu valstu prezidentu un viņu delegāciju tikšanās. Latvijas prezidents **Andris Bērziņš** un Turcijas prezidents piedalījās arī Latvijas Satiksmes ministrijas un Turcijas Transporta, jūras lietu un komunikāciju ministrijas sadarbības nodomu protokola parakstīšanas ceremonijā. Sadarbība noslēgta transporta loģistikas jomā.

Turcijas prezidents nolika ziedus pie Brīvības pieminekļa, tikās ar ārlietu ministru **Edgaru Rinkēviču**, Saeimas priekšsēdi **Solvitu Āboltiņu**, kā arī apmeklēja Okupācijas muzeju.

Latvijas un Turcijas prezidenti piedalījās arī abu valstu biznesa foruma nobeigumā viesnīcā *Radisson Blu Hotel Latvia*.

Vizītes otrā dienā Turcijas prezidents tikās ar Latvijas Ministru prezidentu **Valdi Dombrovski**, apmeklēja AS *Latvenergo* otro termoelektrocitrāli (TEC-2) Aconē.

Turcijas prezidenta vizīte Latvijā bija paredzēta jau pagājušā gada vasarā, taču tā divas reizes tika pārcelta Gila veselības problēmu dēļ.

Latvijas ārlietu ministra delegācija apmeklē Afganistānu

Latvijas ārlietu ministrs **Edgars Rinkēvičs** darba vizītē apmeklēja Afganistānas Islāma Republiku. Ministrs tikās ar Afganistānas ārlietu ministru **Dr. Zalmaju Rasulu**, Afganistānas prezidenta padomnieku **Dr. Ranginu Dadfaru Spantu** un Balkas provinces gubernātoru **Atu Muhamedu Nuru**.

Tiekoties ar afgāņu amatpersonām, ārlietu ministrs uzsvēra Latvijas gatavību ar apmācības un civilās atjaunotnes projektiem arī turpmāk atbalstīt Afganistānas attīstību pēc 2014. gada beigās paredzētās ISAF (Starp-tautiskie Drošības atbalsta spēki Afganistānā) misijas nobeiguma. Ministrs informēja par Latvijas Ministru kabineta piešķirtajiem līdzekļiem Afganistānas drošības spēku attīstībai no 2015. līdz 2017. gadam.

Ēģiptē iepazīstina lasītājus ar Latviju

Lielākais Ēģiptes izdevums *Al Ahram* brīvdienu izdevumā uzsācis publikāciju seriju par Latviju, ko sagatavojuši šī izdevuma žurnālisti. Pēc Latvijas vēstniecības iniciatīvas ēģiptiešu žurnālisti februārī viesojās Latvijā un vēlējās iepazīties ar Latvijas pieredzi, kā arī izvērtēt iespējamo sadarbību nākotnē starp Latviju un Ēģipti vēstures notikumu dokumentēšanā. Viesi iepazīnās ar Latvijas pieredzi jaunāko laiku vēstures dokumentēšanā – apmeklēja 1991. gada Barikāžu piemiņas muzeju, Tautas frontes un Okupācijas muzeju, tikās ar Latvijas un Ēģiptes parlamentārās sadarbības grupas pārstāvjiem un tās vadītāju **Viktoru Valaini**, kā arī apskatīja Rīgas vecpilsētu un apmeklēja Jūrmalu.

Nobriedusi nepieciešamība pēc konstitucionālas reformas

Valsts prezidents **Andris Bērziņš** visai skarbi vērtējis darbu valdības koalīcijā. Intervijā LNT Bērziņš norādīja, ka situācija valdošajā koalīcijā atgādina vājprātā murgus un viņa ieskatā Latvijā pilnīgi ir nobriedusi nepieciešamība pēc konstitucionālas reformas. Prezidentu apbēdinot, ka valdības ministri aizmirsuši – primāri viņi ir ministri, nevis savu partiju reitinga dzinēji. Situāciju vēl ļaunāku padarot pašvaldību vēlēšanu tuvums, turklāt prezidents bažījās, ka arī pēc tam nekas īpaši labāks koalīcijā nebūs vērojams.

Prezidents brīdināja, - ja *Vienotības, Reformu partijas, Visu Latvījai/Tēvzemei un Brīvībai/LNNK* un *Olšteina „sešnieka”* veidotā koalīcija nesaņemsies, nākamā koalīcija Saeimā būs jau ar pavisam citām partijām. Politikiem dots mājiens, ka vēlētajiem konflikti nav palikuši nepamanīti.

Dombrovskis tiksies ar Medvedevu

Krievija oficiāli informējusi Latviju, ka Krievijas premjers **Dmitrijs Medvedevs** ir gatavs divpusēji tikties ar Latvijas Ministru prezidentu **Valdi Dombrovski** (*Vienotība*), pēc piedalīšanās Saeimas Ārlietu komisijas sēdē žurnālistiem sacīja Krievijas vēstnieks Latvijā **Aleksandrs Vešņakovs**. Krievijas puse, atbildot uz Latvijas izteikto vēlmi, ir apliecinājusi, ka Medvedevs ir gatavs piedalīties dialoga veidošanā ar Latvijas valdības vadītāju.

Vešņakovs prognozēja, ka Dombrovska vizītes laikā Sanktpēterburgā ar Krievijas premjēru tiks apspriesti ekonomikas jautājumi, lai attīstītu sadarbību šajā jomā. Līdz ar to runa nebūs tikai par ekoloģijas jautājumiem, kas gan arī ir svarīgi.

Bijušajai Valsts prezidentei Vairai Viķei-Freibergai

piešķirts Strasbūras universitātes goda doktores grāds. Goda nosaukumu eksprezidente saņēma 25. martā, Strasbūrā piedaloties diskusijā par Eiropas vēstu-

res mācībām un to ietekmi uz pašidentifikāciju, personības veidošanos, kā arī plašāk - uz demokrātijas procesiem mūsdienās.

Diskusijā piedalījās divi Strasbūras universitātes goda doktori **Viķe-Freiberga** un vēsturnieks **Karlo Ginzburgs**, kuŗi atklāja, kā bērnībā un jaunībā piedzīvotais ietekmējis viņu dzīves gājumu un profesionālo darbību. Pamatoties uz personisko pieredzi, kā arī ievērojot atbildīgo vietu sabiedrībā vēlāk, tika viltas parālles ar sociālo pieredzi nācijas mērogā.

CAF pret Latvijas valsti

2012. gadā AS *Pasažieru vilciens (PV)* un Spānijas uzņēmums *Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles (CAF)* parakstīja līgumu par jaunu vilcienu piegādi Latvijai. Vēlāk tika konstatēts, ka **Nila Freivalda** vadītās PV valdes parakstītais līgums neatbilst sākotnējam iepirkuma nolikumam, tāpēc var tikt apdraudēta Eiropas Savienības fondu finansējuma saņemšana šim darījumam.

Tagad sarunas par vērienīgo vilcienu iepirkumu beigušas. CAF vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu pret PV, starp citu, arī pret Latvijas valsti Satiksmes ministrijas personā, par 2012. gada 2. aprīlī starp PV un CAF noslēgtā vilcienu piegādes un uzturēšanas līguma izpildi.

Vērienīgāko iepirkuma konkursu Latvijā PV izsludināja 2009. gada decembra sākumā. Jauno 34 elektrovilcienu un septiņu dīzeļvilcienu iepirkuma kopējās izmaksas tika plānotas 144 miljonu latu apmērā, no kuŗiem Eiropas Savienības fondu finansējums būtu 100 miljoni latu, bet PV līdzfinansējums šī projekta īstenošanai - 44 miljoni latu. Savukārt otra līguma daļa paredzēja šo vilcienu uzturēšanu 30 gadu periodā. Līguma vērtība kopumā bija 610,76 miljoni eiro (429,24 miljoni latu). Jaunajiem vilcieniem vajadzēja būt saražotiem līdz 2015. gada augustam.

Latvijas Banka prognozē eiro viltojumu skaita pieaugumu

Pēc Latvijas Bankas (LB) Nau- das tehnoloģiju daļas vadītājs **Andra Tauriņa** domām, Latvijā

SPILGTS CITĀTS

Latviju veidojuši ideālisti un... aprēķinātāji

Akadēmiķis Jānis Stradiņš par 1918. un 1991. gada Latviju

Žurnālam *IR* interviju sniedzis akadēmiķis, zinātņu vēsturnieks **Jānis Stradiņš**. Viņš dalās pārdomās – kas nepieciešams Latvijas valstij, lai tā pastāvētu ilgāk nekā **Krišjāņa Valdemāra** paredzētos 150 gadus. Ar dažām akadēmiķa atziņām iepazīstīnām mūsu lasītājus.

Jānim Stradiņam jautāja, vai ir redzami līderi Latvijā. Atbilde bija - **pašlaik** (izcēlums mūsu - *red.*) nav. Kur tad viņi būtu palikuši? Tā bijusi laika meta nosacītība. Igaunijā ir līderis - **Ilvess**. Krievijā arī - **Putins**, kaut gan ļoti nepatīkams. Uz **Obamu** Stradiņš līcis lielas cerības, bet tās nav ataisnojušas.

Runādams par nācijas līderiem, Jānis Stradiņš atsaucas uz **Kārļa Ulmaņa** vērtējumu - kādi ļaudis vajadzīgi jaunajai Latvijas valstij.

Ļaudis nenopērkami. Stingri pret bagātības kārdinājumiem. Ļaudis godīgi kā mazās, tā lielās lietās. Ļaudis, kuŗu centieni sniedzas pāri pašlabuma meklēšanas robežām. Ļaudis vīrišķīgi darbā, nepagurstoši nesekmēs. Ļaudis pilsoņi, kuŗiem sabiedrības labums augstāk par pašu interesēm stāv. Ļaudis atturīgi, kuŗi neloka ceļus šo laiku Baala - alkohola priekšā. Mums vairāk vajadzīgi ļaudis, nevis statūti un instrukcijas.

Latvijas vēsturē ir divi ļoti nozīmīgi gadskaitļi - 1918. un 1991. Abas reizes tika veidota Latvijas valsts, katru reizi citādi. **Jānis Stradiņš:**

Latvijas valsts 1918. gadā radās ideālistu - trešo tēvadēlu un Antīņu galvā. 1991. gada Latvijas valsts vairs neradās ideālistu, bet tādu cilvēku galvā, no kuŗiem ļoti daudzi bija aprēķinātāji. Pirmā Latvija bija mīlestības bērns, bet otrā Latvija... No tautas puses - jā, mīlestības bērns. Es nekad ar latviešiem tā neesmu lepojies kā 1988. gadā.

*Vienmēr jābūt ideālistu saujiņai, kas iedomāto Latviju pārvērs reālā, dzīvotspējīgā. Esmu izrakstījis vārdus, ko teicis krievu filozofs **Vladimirs Solovjovs**, mana mamma viņu ļoti cienīja: „Nacionālā pašapziņa ir dižena lieta, bet, kad nācijas pašapziņa pāriet pašapmierinātībā, bet pašapmierinātība noved līdz pašpielūgsmei, tad dabīgās beigas ir pašiznīcība.”*

*Latvijas veiksmes stāsts ir vēl nākotnē. Vai latviešu tautai ir sava misija pasaule? Tas ir ļoti svarīgs jautājums. Tas ir latviešu nācijas identitātes pamatjautājums. Atbilde uz to noteiks, vai pastāvēsim ilgāk par 150 gadiem, ko kādreiz mums atvēlēja **Krišjānis Valdemārs**.*

pēc pievienošanās eirozonai pieaugs atklāto viltojumu skaits, taču situācija nebūs drāmatiska. Igaunijā pirms pievienošanās eirozonai arī pieaugušas bažas par eiro un kronu viltojumu skaita palielināšanos, taču drāmatiskas pārmaiņas šobrīd neesot novērotas. Tā kā Latvija atrodas līdzīgā situācijā kā Igaunija, eiro viltojumu skaits nedaudz pieaugs, taču ne katastrofāli. Līdzīgu ainu varot vērot citās jaunajās eirozonas dalībvalstīs - **Maltā, Kiprā, Slovēnijā, Slovakijā.**

Somijā Latviju uzskata par paraugvalsti

Nekad nenovērtējiet par zemu Eiropas Savienības spēju sarīkot drāmu! Tā, vērtējot pedējā laika notikumus ES, sacīja Somijas Eiropas lietu ministrs **Aleksandrs Stubs** (*attēlā*).

Somijas pārstāvis pauda cerību Latviju pēc iespējas drīzāk redzēt eirozonā. Latvijā bieži tiekot minēta kā paraugvalsts. Stuba skatījums ir vienkāršs - ja krīze ir līdzvērtīga simt soļiem, tad mēs esam spēruši aptuveni 60-70 so-

ļus. Esam izveidojuši daudz labu institucionālu mehānismu. Somi tos dēvē par divpakām un sešpakām, fiskālajiem komplekšiem un banku savienībām, un stabilitātes mehānismiem utt. Esam izveidojuši institūcijas, bet neviens nekad nav teicis, ka ar to mēs būsim pilnīgi izklūvuši no nemierīgiem ūdeņiem. Tikas darīts viss, lai Latvija iekļautos eirozonā drīzāk, nevis vēlāk. Latvijas ceļš uz eiro būšot gluds. Latvijas iedzīvotāji, politiķi un valsts kopumā ir īstenojuši tiešām smagus taupības pasākumus. Visu Ziemeļvalstu, Baltijas valstu un Eiropas interesēs būtu, lai tāda valsts kā Latvija ir eirozonā.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvija un Francija gatavas kopā risināt ES nākotnei svarīgus jautājumus

Saeimas priekšsēde Solvita Āboltiņa sarunā ar Francijas vēstnieku Stefanu Viskonti uzsvēra, ka Latvija un Francija ir uzkrājušas nozīmīgu sadarbības pieredzi un ir gatavas ne vien attīstīt divpusējās attiecības, bet arī kopīgi risināt aktuālos jautājumus, ar ko patlaban saskaras Eiropas Savienība.

Stefans Viskonti

Sveicot viesi Saeimā, Āboltiņa akcentēja ciešās attiecības starp valstīm, kas veidojušas jau Latvijas valstiskuma nostiprināšanās laikā. Attiecības ar Franciju atjaunotās Latvijas laikā nostiprinājušas gan divpusējā līmenī, gan ES un NATO līmenī.

Kārļa universitātē Prāgā lekcija par Latvijas ārpolitiku

Latvijas vēstnieks Čehijā **Kaspars Ozoliņš** (*attēlā*) Kārļa universitātes Starptautisko attiecību institūta studentiem Prāgā nolasīja lekciju „Latvijas ārpolitika un Eiropas Savienības ekonomiskā pārvaldība”. Lekcijas laikā vēstnieks iepazīstināja klausītājus ar Latvijas ārpolitikas prioritātēm un Latvijas skatījumu uz Eiropas Savienībā aktuāliem jautājumiem.

Aicina Itāliju atbalstīt Latvijas centienus iestāties eirozonā

27. martā notika Ārlietu ministrijas valsts sekretāra Andra Teikmaņa politiskās konsultācijas ar Itālijas Ārlietu ministrijas ģenerālsekretāru – vēstnieku Mikeli Valensizi.

Sarunās amatpersonas novērtēja labās un ciešās divpusējās attiecības un pauda pārliecību par iespējām tās padziļināt, īpaši saistībā ar gaidāmo prezidentūru ES Padomē un 2015. gadā notiekošo EXPO Milānā, kurā Latvija savu dalību apstiprinājusi viena no pirmajām. To atbilstīgi novērtē Itālijas puse. Valensize pauda gandarījumu par Baltijas valstu vēstniecību Romā iniciatīvu organizēt kopīgo Baltijas valstu ekonomisko prezentāciju, iepazīstinot ar šī Eiropas stabilā un augoša makroekonomiskā reģiona izdevīgo ģeogrāfisko izvietojumu un ekonomisko potenciālu.

„Kipras nauda” pamazām plūst uz Latviju

Pēc Kipras banku nonākšanas uz defolta sliekšņa ārvalstu plašsaziņas līdzekļi un ekonomikas eksperti prognozēja, ka liela daļa noguldījumu, pārsvarā Krievijas izcelsmes kapitāla, varētu tikt pārplūdināti uz Latvijas bankām. Lai gan par izteiktām tendencēm vēl ir pārāgri runāt, vairākas pašmāju komercbankas portālam *Delfi* apstiprināja - nerezidentu interese un finanču pieplūdums jau ir jūtams. Arī Latvijas komercbanku asociācijā atzīst, ka nerezidentu aktivitāte mazliet palielinājusies. Asociācijas pārstāve Baiba Melnace gan uzsvēra, ka „Latvijas banku uzraudzības siets” ir viens no stingrākajiem Eiropā un bažas par kādiem nedrošiem noguldījumiem neesot pamatotas. Precīzu statistikas datu asociācijai vēl nav, tomēr ir noskaidrots, ka vismaz viena pašmāju komercbanka jau piesaista „no Kipras bēgošo naudu”, dienā pievienojot 5-10 jaunus klientus.

Trim Latvijas bankām patlaban ir filiāles Kiprā. Viena no tām ir *Trasta Komerbanka*, un tās pārstāvji apstiprina tendenci - interese par jaunu kontu atvēršanu esot „jūtama”, un daļēji tas esot saistīts ar Kipras krīzi, taču pati banka papildu reklāmas aktivitātes neesot izvērsusi un neplānojot to darīt.

Partiju reitingi martā

Pēc tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS datiem, martā populārākā partija bijusi *Saskaņas centrs* (SC), savukārt otrā vietā, apsteidzot *Vienotību*, ierindojusies *Zaļo un Zemnieku savienība* (ZZS). Ja tagad notiku Saeimas vēlēšanas, visvairāk - 23,3% respondentu - balsotu par SC, ZZS atbalstītu 10,8% aptaujāto, *Vienotību* - 10,4% respondentu.

SC atbalstītāju skaits nedaudz

samazinājies - janvārī par to bija gatavi balsot 25,1% respondentu, februārī - 24,7%, martā - 23,3%. *Vienotības* reitings kopš janvāra samazinājies par 5,4 procentiem, savukārt salīdzinājumā ar februāri tas sarucis par 2,8 procentiem.

Latvija piedalās Boloņas bērnu grāmatu tirgū

Latvijas grāmatu stends

No 25. līdz 28. martam Boloņā, Itālijā, notika starptautiskais bērnu grāmatu tirgus, kurā piedalījās arī Latvijas pārstāvji - Latvijas Literatūras centrs, Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome (IBBY Latvijas sekcija), izdevniecības „Liels un mazs”, „Jumava”, „Zvaigzne ABC”, „Pētergailis” un „Lietusdārzs”, kā arī bērnu grāmatu ilustratori Aleksejs Naumovs, Reinis Pētersons, Ūna Laukmane un Rūta Briede.

Beļģijas un Īrijas latviešu bērnu dziedāšanās prieks

Latvijas vēstniecībā Beļģijā Brielseles latviešu bērnu korītis uzņēma viesus no Īrijas - vokālo ansambli „Mazais letiņš”, kas Briselē ar kopēju koncertu nosvinēja savu piekto dzimšanas dienu. Kopā ar bērniem svētkus svinēja arī viņu vecāki - gan no Beļģijas, gan no Īrijas.

Svētku dalībniekus sveica arī Latvijas vēstniecību Īrijā un Beļģijā pārstāvji.

Pēc koncerta saviesīgajās sarunās viesi un mājinieki dalījās pieredzē par latviešu dzīvi Beļģijā un Īrijā, par latvietības uzturēšanas iespējām un latviešu amatierkopu ikdienu abās valstīs. Kopīgi dziedot, bērni ne tikai mācās un apgūst latviešu tautas melodijas un latviešu komponistu oriģināldziesmas, bet arī iemācās sajūst kopdziedāšanas prieku, brīvību un drošību. Kopīgi dziedāta dziesma palīdz uzturēt un kopt latviešu valodu bērniem, kuŗi savas dienas vada dažādu svešvalodu vidē.

Pirmo reizi Latvijā viesosies britu mūziķis Alex Clare

Festivāls *Pestivals* ar pārdotajām biļetēm uz *Ellie Goulding* šovu koncertzālē *Palladium Rīga* 17. aprīlī beigs pirmo koncertu sesiju. Jau šobrīd ir zināms pirmais mākslinieks no nākamās koncertsesijas, kas asāksies jau augustā - dažas nedēļas pēc *PESTIVALS 2013*. Britu dziedātājs un komponists *Alex Clare* - 8. augustā sniegs Baltijā pagaidām pirmo šovu koncertzālē *Palladium Rīga*.

Alex Clare mūzikā savijas elektronika, arī dabsteps, ar *soul*, *R&B*, alternatīvo roku, *drum&bass*. Alekss ir pareizticīgais ebrejs, viņš neceļo, neuzstājas un ne-strādā ebreju svētku dienās un bieži apmeklē Jeruzalemi. Festivāla direktors Aivars Lipēnītis skaidroja, ka *Alex Clare* esam vēlējušies redzēt šī gada festivālā *PESTIVALS*, bet mūziķa reliģiskā pārliecība liedz šo vēlmi īstenot. Alekss nesniedz koncertus ne piektdienās, ne sestdienās. Līdz ar to šī mūziķa šovs būs vērojams koncertsesijā ceturtdienā.

Latvijas filmas festivālos ASV

Aizvadītajā gadā Latvijas filmas piedalījās festivālos un filmu dienās 53 valstīs, bet vislielākais skaits festivālu, kuŗos piedalījās Latvijas filmas, bijis ASV. Kopumā filmas izrādītas 13 festivālos.

Nacionālā kino centra informācija liecina, ka Latvijas filmas pērn bijušas iekļautas deviņos Kanadas, Lielbritānijas un Itālijas festivālos, astoņos Francijas un Vācijas festivālos, septiņos Somijas un sešos Polijas un Brazīlijas filmu festivālos. Lietuvā, Čehijā un Dienvidkorejā notikuši pieci filmu festivāli, kuŗos izrādītas Latvijas filmas, bet Portugālē, Ukrainā, Nīderlandē, Krievijā, Spānijā un Šveicē notikuši četri festivāli ar Latvijas filmu dalību.

Filma „Dokumentālists” saņēms divas balvas Ukrainas kinofestivālā

Režisoru Ivara Zviedra un Ineses Kļavas dokumentālā pilnmetrāžas filma „Dokumentālists” saņēmusi divas balvas starptautiskajā Ukrainas dokumentālo filmu festivālā *DocuDays UA*.

Kadrs no filmas „Dokumentālists”

Festivāls, kuŗa programmā ir trīs sadaļas - *Docu/Life*, *Docu/Right* un *Docu/Short*, sadaļā *Docu/Life* kopā ar sešām citām filmām par balvu sacentās arī filma „Dokumentālists”.

Uz Rīgu brauc pasaules krāšņākais cirks

Cirque du Soleil izrādes ir redzējuši gandrīz 100 miljoni skatītāju 300 pilsētās un piecos kontinentos. Nu šā cirka izrāde *Alegria* būs redzama arī Rīgā.

Šī ir izklaides fabrika, kas uz *Alegria* skatuves dod darbu ne tikai 55 cirka māksliniekiem no 18 valstīm. Kopumā visā kompanijā strādā 5000 darbinieku, starp tiem vairāk nekā 1300 mākslinieku gandrīz no 50 valstīm. Un tas viss aizsākās Bēsenpolā, nelielā pilsētiņā Kanadā netālu no Kvebekas, pag. gs. 80. gadu sākumā, kad ielās izgāja krāsainos tērpos ģerbusies ielas mākslinieku grupa - lēkājot, žonglējot, dejojot, rijot uguni un spēlējot mūziku.

Oficiāli *Cirque du Soleil* ir dibināts 1984. gadā Kvebekā, kad, svinot Kanadas atklāšanas 450. gadadienu, bija vajadzīgs šovs, kas radītu svētkus visā provincē.

Demografs: Latvijai draud plaša imigrācija

Latvijā ir viena no spilgtākajām bezbērnu politikām Eiropā, intervijā aģentūrai LETA apgalvoja demografs **Ilmārs Mežs**. Viņš brīdināja - tā turpinot, nākotnē Latvijai draud plaša imigrācija, kas varētu būt vēl plašāka nekā padomju gados un latviešus savā valstī padarītu par minoritāti.

Demografs nav pret imigrāciju, bet ir par to sabalansētos apjomos. Meža ieskatā, nemainot šī brīža demografijas politiku, jau tuvākajā nākotnē Latvijā ieradīsies lielas imigrantu kopienas, viešot lielas pārmaiņas iedzīvotāju struktūrā. Mežs prognozē, ka imigrācijas „uzplaukums” varētu sākties jau ap 2016. un 2017. gadu, kad Latvijā, pēc Ekonomikas ministrijas aplēsēm, būs ārkārtīgi liels darbaspēka trūkums.

Lai gan lēnām, imigrācija tomēr pieaug jau šobrīd, stāsta demografs. Pērnā gada dati vēl nav sakopotī, tomēr ir zināms, ka 2011. gadā oficiāli Latvijā iebraukuši 7000 cilvēki, daļa no

tiem gan ir arī bijušie Latvijas iedzīvotāji, bet 5000 nav ne Latvijas, ne arī Eiropas Savienības valstu iedzīvotāji. Domājams, ka tuvākajos gados vērosim līdzīgu tendenci, bet īpaši strauja imigrācija būs pēc pieciem - desmit gadiem, kad darba tirgū neienāks tā puse paaudzes, kas nepiedzima pirms 20 gadiem. Jau pēc vienas paaudzes latviešu skaits var kļūt mazāks nekā igauņu skaits. To visu ir iespējams nepieļaut, ja sekos tūlītēja politiku rīcība.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Vai Latvijā veidojas paralēls spēka faktors?

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Latvijas nelabvēļiem, kas 23. martā bija sapulcējušies viesnīcā „Islande” zālē, iztēlē vizmoja vilinoša, nostalgiska vīzija: 1917. gada pavasaris Pēterpilī.

Pēc tam kad spontānas demokrātiskas revolūcijas rezultātā krita cara patvaldnieciskais režīms, imperators Nikolajs Otrais atteicās no troņa un Krievijā valsts varu pārņēma IV Domes locekļu izraudzītā Pagaidu valdība, kam bija jāsaģatavo Satversmes sapulces vēlēšanas, - radikālo grupējumu pārstāvji, kur drīz vien virsroku guva boļševiki, izveidoja paralēlu varas struktūru - t.s. strādnieku un zaldātu Padomes, kuŗu pirmajos mēnešos vēl atklāti neizpaustais mērķis bija - sarīkot apvērsumu un gāzt Pagaidu valdību. Maršruts bija šāds: no paralēlas struktūras pārtapt

alternatīvā struktūrā un sagrābt varu.

Šāda vēsturiska analogija, šāds salds sapnis, tikai šaurākā - Latvijas mērogā, droši vien vismaz zemapziņā mājāja 23. marta sapulces dalībnieku galvās. Viņi tai dienā nodibināja “sabiedrisku kustību” - *Nepilsoņu kongresu (NK)*. Nākamais solis: NK 1. jūnijā, kad Latvijā notiek pašvaldību vēlēšanas, sarīkot „Nepārstāvēto (!) parlamenta” vēlēšanas. Man ir stipras aizdomas, ka tādā kārtā Latvijas Republikā veidojas „paralēls spēka faktors”. **Tā vairs nav “prasta” opozīcija: tā ir konfrontācija ar leģitīmo Latvijas Republikas valdību, lai grautu tās autoritāti.** (Izcelums mūsu - red.)

NK valdē nu rīkojas divi Aleksandri - Gilmans un Gaponenko, *Saskaņas centra* politiķe Elizabete Kravcova, Mirosļavs Mitrofanovs, vēsturnieks Viktors

Guščins, pašpasludinātais “padomju cilvēks” Einārs Graudiņš un daži citi. NK dibināšanas sapulcē piedalījās, protams, eirodeputāte Tatjana Ždanoka, Saeimas deputāti Boriss Cilēvičs un Igors Pimenovs, profesionālais provokators Vladimirs Iljičs Lindermans un “antifašistiskais” latvju ebrēju pāris - Jānis Kuzins un Josifs Korens. Taču visas šīs šaubīgās padarīšanas sirds un dvēsele, tās iedvesmotājs un organizators ir NK valdes loceklis, diskusiju portāla www.IMHOclub.lv direktors Jurijs Aleksejevs - rūdīts demagogs un prasmīgs pavedienu un dziedziņu raustītājs un šķetinātājs. Bez šī vīra NK avatūra nekustētu no vietas.

Atdarīnot Ļeņina 1917. gada “aprīļa tezes”, NK teorētiķis Viktors Guščins savās “marta tezes” formulējis trīs sirdsvēlmes (jeb galamērķus?): svītrot no Augstākās padomes 1990. gada 4. maija

deklarācijas punktu par Latvijas okupāciju 1940. gadā, svītrot atsauci par 1918. gadā dibinātās Latvijas Republikas kontinuitāti, vienā rāvienā piešķirt visiem pašvalstniecību un sarīkot Latvijā “visu limeņu vēlēšanas”. Tādā gadījumā - Guščina iztēlē - 4. maija (jeb “otrā”) republika pārtapt par trešo, šoreiz jau „latkrievisko” republiku.

Lomas sadalītas: Jurijs Aleksejevs ir organizators, Viktors Guščins ir teorētiķis, un rodas vajadzība pēc pašmāju Robespjēra, kuŗš visu saasina līdz *razor sharp* pakāpei. Te nu īsti savā vietā ir Vladimirs Iljičs Lindermans, kas portālā www.rus.delfi.lv brīdina: ja Latvijas varneši (pravjašči) uzdrošināsies aizliegt viņa partiju - *Za rodnoj jazik* (Par dzimto valodu), “mums nebūs nekādu saistību attiecībā ar valsti” un mēs “aicināsim Latvijas krievu iedzīvotājus noslaucīt šo valsti vēstures mēslainē, turpat, kur ir tās garīgā priekštece - nacistiskā Vācija. Kam mums vajadzīga valsts, kas mūs nīst? Pie velna to!” Un piebilst: “Gribat likvidēt

partiju? Mēs vēl paskatīsimies, kuŗš kuŗu likvidēs.”

Vēl asāk? Lūdzu: Jurijs Aleksejeva portālā www.IMHOclub.lv Vladimirs Iljičs Lindermans jau virsrakstā vaicā: “Vai nav pienācis laiks padomāt par Latvijas pievienošanu Krievijai?” Lindermans rezignēti konstatē, ka Eiropas Savienība atsakās atrisināt “krievu jautājumu” Latvijā. Tātad “paliek Krievija. Būtu loģiski pieņemt, ka parādīsies partija (organizācija, kustība, vienalga), kas sev par mērķi nospraudis Latvijas pievienošanu Krievijai. Var arī citādi, politkorrektāk formulēt: izstāties no Eiropas Savienības un pievienoties Eirāzijas Savienībai. Plaša auditorija to tik un tā uztvers kā pievienošanu Krievijai.” Lindermans ir piesardzīgs - viņš precizē: “Tas nav aicinājums, tā ir prognoze.”

Pat Aleksejevam nepietika nekaunības šādai prognozei. Bet ir lasītāji, kuŗus tā kairina un valdzina. Un tāpēc Aleksejevs to ievietojis.

Franks Gordons

Dejā vu* sajūta

Pavasaris kavējas, un cilvēki teic, ka esot noguruši no garās ziemas. Pamazām sāk likties, ka tā nebeigsies nekad, ka silta saulīte un zaļa zālīte ir kā sapnis, bet sniegs, ledus un aukstums būs vienmēr. *Dejā vu* sajūta pēdējā gada laikā nepamet, arī dzirdot kārtējo kāda **ministra demisijas pieprasījumu**. Pēdējais pieprasījums, ko pauda Nacionālā apvienība (NA), bet pēc tam atlika uz dažiem mēnešiem, bija par iekšlietu ministru Richardu Kozlovski (Reformu partija). Līdz šim šajā valdībā nomainīti ir tikai divi - tieslietu ministrs un satiksmes ministrs, bet viņi aizgāja paši: tieslietu ministrs Gaidis Bērziņš (NA) it kā nevarēja samierināties ar domu par to ipašumu atdošanu ebrēju organizācijām, kuŗu mantinieki joprojām nav ne atradušies, ne pieteikušies, bet satiksmes ministrs Aivis Ronis (bezpartijiskais ministrs, pār kuŗu šefību bija uzņēmusies *Vienotība*) it kā bija noguris no dažādām nebūšanām viņa kompetences jomā, kuŗas sastrādājuši viņa priekšgājēji, un no nebeidzamām vēlmēm, ko satiksmes nozarē grib piepildīt gan politiķi, gan to atbalstītāji un draugi.

Divreiz pieprasīta veselības ministres Ingridas Circenes (*Vienotība*) un izglītības un zinātnes ministra Roberta Kīļa (Reformu partija) demisija, trīs reizes prasīta labklājības ministres Ilzes Viņķeles (*Vienotība*) demisija. Izskanējuši arī viedokļi, ka būtu jāmaina kultūras ministre Žaneta Jaunzeme-Grende (NA). Tiek solīts, ka prasīs arī vides un reģionālās attīstības ministra Edmunda Sprūdža demisiju (Reformu partija), bet pagaidām tas nav noticis. Klusiņām politikas aizkulisēs dzirdama arī tāda kā ņurdoņa, ka vajadzētu mainīt ekonomikas ministru Danielu Pavļutu (Reformu partija), taču vismaz skaļi un oficiāli koalīcija to it kā neprasa. Koalīcijas partija NA balsoja pret jauno satiksmes ministru Anriju Matisu (bezpartijiskais ministrs) kaut gan tā bija koalīcijas pašas izvēle. Īsi sakot, demisijas pieprasījumi un solījumi ir kļuvuši par ikdienišķu parādību, un vēlētāji droši vien drīz tam vairs nepievērsīs nekādu uzmanību.

Šķiet, daļa iedzīvotāju pamazām zaudē interesi arī par Veselības ministrijas ieceri saistīt **veselības aprūpi ar nomaksātiem nodokļiem**. Proti, Veselības ministrija gribētu tiem, kas nemaksā iedzīvotāju ienākuma nodokli, bez maksas nodrošināt tikai neatliekamo palīdzību, bet par visu pārējo būtu jāmaksā pilna cena, nevis tikai līdzmaksājums. Savukārt Finanču ministrija domā citādi - finanču ministrs Andris Vilks nupat publiski paudis, ka vajadzētu skatīties pēc sociālā, nevis ienākuma nodokļa maksāšanas. Visticamāk, ienākuma nodokļa maksātāju ir daudz vairāk nekā sociālā nodokļa (ministrijas to nav izskatījušas un rēķinājušas) maksātāju, jo, pirmkārt, ienākuma nodokli maksā ne tikai no algas, bet no visiem oficiālajiem ienākumiem, un, otrkārt, neiedziļinoties darba likumdošanā, jāteic, ka Latvijā ir atļauts slēgt dažādus līgumus un par daļu no tiem ienākuma nodoklis ir jāmaksā, bet sociālais ne. Tātad cilvēks strādā, maksā ienākuma nodokli, bet darba devējam sociālais nodoklis nav jāmaksā. Ministrija gan plāno, ka būs iedzīvotāju grupas, uz kuŗām tas neatlieksies, - invalīdi, bezdarbnieki u.c., bet jautājums ir par tiem pašiem bezdarbniekiem, kuŗi, kā iecerējusi Labklājības ministrija, zaudēs statusu, ja zināmu laika posmā darbu neatradīs. Turklāt, ne jau visi tie, kuŗi strādā pēc

ligumiem, par kuŗiem sociālo nodokli nemaksā, var kļūt par bezdarbniekiem. Un lielākoties cilvēki strādā ar šādiem līgumiem ne jau tāpēc, ka tā grib, bet gan tāpēc, ka citas izvēles nav.

Lai nu kā, šķiet, ka sociālā nodokļa saistītie ar veselības aprūpes pakalpojumiem dramatiski palielinās to cilvēku skaitu, kuŗi pie ārsta vairs neies, līdz būs jāsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība. Slimnīcā ārstēties šie cilvēki nevarēs, jo jau tagad liela daļa sirgstošo to nevar atļauties, bet, ja būs jāsedz pilnā maksa, tad par to pat nevarēs būt runa. Turklāt valstij diez vai tas maksās lētāk, jo cilvēks nevis ies pie ārsta un ārstēties, bet gan gaidīs līdz pēdējam brīdim, tad sauks neatliekamo palīdzību, tomēr uz slimnīcu ārstēties atteiksies braukt. Protams, pēc dažām dienām neatliekamā palīdzība būs jāsauc atkal un tā tālāk...

Protams, var sacīt, ka ir tikai taisnīgi, ja nodokļu nomaksa tiek saistīta ar veselības aprūpi, bet Latvijā, kur bezdarbs ir liels (patiesībā lielāks, nekā oficiālie skaitļi rāda), cilvēki ir ļoti nabadzīgi un darba devējiem ir lielas iespējas „izkārtot” līgumus tā, lai nodokļos būtu jāmaksā mazāka summa, - tādās sistēmās ieviešana radīs traģiskas sekas. Ja vēl atceramies, ka gaidāms **elektroenerģijas cenu kāpums**, kas nozīmēs, ne tikai ka vairāk būs jāmaksā iedzīvotājiem, bet arī ka celsies ražotāju produkcijas cenas, - tad kļūst pavisam šķērmi. „Ja netiks veikti ierobežojoši pasākumi, sagaidāmais elektroenerģijas cenu kāpums būs diezgan briesmīgs attiecībā uz visiem, nupat publiski Latvijas Radio raidījumā pauda Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras valdes priekšsēdis Jānis Endziņš.

Protams, iedzīvotāju optimismu tas nevaro, un jaunākā „DNB Latvijas barometra” pētījuma re-

zultāti liecina, ka iedzīvotāju vispārējais noskaņojums pasliktinās. Dabiski, ielgusi ziema ietekmē cilvēku noskaņojumu, bet viens no iemesliem šādai noskaņojuma maiņai ir dzīves dārdzība, par ko liecina pētījuma respondentu nosauktās naudas summas, kādas, viņuprāt, nepieciešamas cilvēka cienīgas dzīves nodrošināšanai. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pētījumu rezultātiem tās ir palielinājušās, jo cenas tomēr kaut lēni, bet kāpj visās jomās, un cilvēku ienākumi paliek turpat uz vietas vai arī pat pazeminās. Jautājumā, cik lieliem ienākumiem jābūt, lai cilvēks varētu normāli dzīvot, nosauktā caurmēra summa ir aptuveni 665 latu mēnesī. Gandrīz puse jeb 47% aptaujāto norādījuši, ka viņiem pietiktu ar summu līdz 500 latiem Lieki teikt, ka vairākumam Latvijas iedzīvotāju šobrīd šīs summas ir no fantastikas serijas. Patiesībā runas par nabadzību un „gaismas trūkumu tuneļa galā” vairs nav nekas jauns, aizvien vairāk cilvēku domā, kā izdzīvot un vai tomēr nebūtu prom, lai varētu nopelnīt vismaz maizei.

Tomēr ir kāds pārsteigums, kas liek atcerēties pavasari un vieš cerību, ka ne visu mūsu valsti politiķi dara ar skaudru aprēķinu, kā vairot savu populāritāti un iegūstamos labumus.

Runa ir par diviem likumiem - : **„Par sapulcēm, gājieniem un piketiem” un „Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likums”**. Pirmajā likumā stingri ir ierobežota rīcība un simbolika, ko drīkst lietot to norises laikā: „Minēto pasākumu laikā aizliegts vērsties pret Latvijas Republikas neatkarību, izteikt priekšlikumus par Latvijas valsts iekārtas vardarbīgu grozīšanu, aicināt nepildīt likumus, sludināt vardarbību, nacionālo un rasu naidu, klaju nacisma, fašisma vai komūnisma ideoloģiju, veikt kaŗa propagandu, kā arī slavēt vai aicināt izdarīt noziedzīgus nodarījumus un ci-

tus likumpārkāpumus”, un ir aizliegts „Izmantot bijušās PSRS, Latvijas PSR un nacistiskās Vācijas karogus, ģerboņus, himnas un simboliku (arī stilizētā veidā).”

Otrā likumā šādu ierobežojumu nav, un, ja sarīkojuma izkārtotāji, piemēram, to piesaka kā piemiņas sarīkojumu, tad uz to attiecas otrs likums un nav nekādas ierobežojumu, var nēsāt Ļeņina un Staļina bildes, var vicināt bijušās PSRS karogus utt. 9. maijā, kad Rīgā pie Uzvaras pieminekļa tiek svinēta lielā uzvara, nereti var redzēt visu to, ko pirmais likums aizliedz, jo sarīkojums nav pieteikts kā sapulce, gājiens vai pikets.

Vismaz daļa Saeimas deputātu par šīm likumu pretrunām zināja, bet, atļausos apgalvot, pat nacionāli noskaņotie ne jau pārāk gribēja ko mainīt, jo uzvarētāju likmošana ar staļiniem, ļeņiniem un citu totalitārā režīma simboliku ļāva teikt kvēlas runas, aicinot vērsties pret okupantiem, un, protams, cēla reitingus.

Pagājušajā mēnesī tīmekļa portālam *Delfi* uzrakstīju komentāru par šiem pretrunīgajiem likumiem, kas rada absurdu situāciju, - vienā sarīkojumkā nedrīkst izmantot noziedzīgo totalitāro režīmu simboliku, bet otrā sarīkojumkā drīkst. Liels bija pārsteigums, kad pēc dažām dienām piezvanīja Saeimas deputāts Andrejs Judins (*Vienotība*), lai pateiktu paldies par komentāru un informētu, ka ir izstrādāti „Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likuma” grozījumi, ir savākti koalīcijas partiju deputātu paraksti un grozījumu likumprojekts 21. martā ir iesniegts Saeimā. Atliek gaidīt, ka Saeimas deputāti nobalsos par šī likumprojekta pieņemšanu un tālāku virzīšanu apstiprināšanai. Vārbut pavasaris tomēr atnāks - kaut noguris un vēss, tomēr pavasaris, ar cerību uz sauli un zaļu zāli.

Sallija Benfelde

* *dejā vu* (franču val.) - kādreiz jau redzēts

Arāju cilts sevi aplūko

Dagmāra Beitnere, *Mēs, zemnieku tauta?*, izdevis Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts, 2012.g., 256 lpp.

Reiz, savas prezidentūras sākumā uzrunājot tautu, Valdis Zatlers pēc vārdiem „Es esmu...” aizmirsa, kā bija nodomājis teikumu pabeigt. Pēc mirkļa klusuma viņš sev neveikli jautāja: „Kas es esmu?” Šis fundamentālais eksistenciālistiskais jautājums tautas atmiņā tikpat cieši saistīts ar Zatlēra prezidentūras sākumu kā vārdi „Rikojums numur divi” ar prezidentūras beigu galu.

Valdis Zatlers, izsakot jautājumu „Kas es esmu?”, īstenībā atestēja sevi par kārtīgu latvieti, jo kolektīvais jautājums „Kas mēs īsti esam?” vai „Kādi mēs īsti esam?” latviešiem nav svešs. Laikā, kad padomju okupācijas režīms centās tautai iestāstīt, ka tā brīvprātīgi iekļāvusies brālīgo sociālistisko tautu saimē un apgūst tās tikumus, mūsu gara darbinieki trimdā centās būtiskajā, kas ir mūsos, ieskatīties godīgāk un dziļāk. Vecākā trimdas paaudze vēl atcerēsies Paula Jureviča esejas par latvisko dvēseli, latviešu kultūras īpatnībām un latvisko pasaules skatījumu krājumos **Idejas un īstenība** (1947, 1965) un **Variācijas**

par moderno cilvēku (1956), tāpat pirmo eseju „Baltās drānas – latviešu pasaules uzskats” Zentas Mauriņas krājumā **Latviešu esejas** (1953). Jurevičs rakstīja vairāk kā filozofs, Mauriņa vairāk kā tautas garamantu un rakstnieku darbu vērtētāja, abu nolūks bija ļaunos laikos celt trimdas tautas pašapziņu.

Par sava zinātniskā pētījuma plašu iziešanu tautā maz gan būs domājusi socioloģijas doktore, Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūta vadošā pētniece Dagmāra Beitnere - Le Galla, jo zem savas grāmatas visiem saprotamā virsraksta **Mēs, zemnieku tauta?** likusi tikai vienu, augsti izglītotai šķirai uztveramo pētījuma raksturojumu – „Pašreferencē latviešu kultūras paradigmā”. Arī grāmatas pirmajām sešdesmit piecām lappusēm, kur galvenokārt skaidrotas socioloģiskas teorijas un pētniecības metodika, novēlu lauzties cauri tikai lasītājiem ar augstāko izglītību, vislabāk kādā no humānitarajām disciplinām. Tomēr pēc grāmatas izlasīšanas rodas sajūta, kāda droši vien ir augsta kalna pieveicējam, kad viņš, nonācis virtotnē, no kuņas paveņas brīnīgs skats, izsaucas: „Bija vērts kāpt!” Beitneres pētījums pelnījis augstāko uzslavu.

Autores pamata teze ir, ka latvieši sevi allaž uzlūkojuši par zemnieku tautu, dažkārt lietojot poētizēto sinonīmu „arāju tauta”, retu reizi ironisko un distancētos „bauru tauta”. Šī pašiem sevis uzskatīšana pašos pamatos par zemniekiem, par lauku ļaudīm nozīmējusi arī sava nacionālisma apliecinājumu. Cara valdīšanas pēdējos gadu desmitos Latvija, visizteiktāk Rīga, tika strauji industrializēta, tāpēc, tiekot pie neatkarības, daudzi latvieši par ideālāko un īsti latvisko dzīvesveidu uzskatīja dzīvošanu lauku viensētās.

Pētniece 2001. gadā intervējusi piecpadsmit personas, kas, Latvijai neatkarību atgūstot, cerējušas, ka reiz varenajām saimniecībām atkal būs iespēja atdzimt, un tāpēc pārcēlušās uz dzīvi laukos. Daudzu latviešu pamatvērtību starpā bijis drošības koncepts: „Lai kādi laiki, mainās valdības, bet zemnieks vienmēr būs vajadzīgs.” (64. lpp.) Desmit gadus vēlāk zinātniecei izdevies sadzīt pēdas vēl astoņiem no viņas sākotnējiem piecpadsmit respondentiem un sazināties ar viņiem no jauna. Kāda likteņa ironija: no dažiem nekādi īsti zemkopji nav iznākuši, viņi drīzāk kļuvuši par lauku tūrisma veicinātājiem, viesu uzņēmējiem! Atceros, ka vēl ap gadsimtu miju un tad, kad ministru prezidents bija Einars Repše, Latvijas lauku attīstība tika uzskatīta par veicamu un veicināmu, turpretim tagad iestājusies tāda kā sakāves sajūta: tā kā laukos neesot darba vietu, esot labāk, ja cilvēki pārceļas uz dzīvi Rīgā vai kādā no lielākajām provinces pilsētām, nekā ja izšķīrs par ekonomiskās emigrācijas risinājumu. Pretējais uzskats, protams, ir, ka laukos darba netrūkst, tikai tur jāstrādā smagi, bet latvieši aizmirsuši darba tikumu.

Dagmāra Beitnere parāda, kā mūsu klasiskā literatūra ne vien atspoguļo mūsu kā zemnieku tautas būtību; tā domu par mums kā zemnieku tautu arī atražo. Savs uzskats viņai ir par literatūras programmu skolām.

Bērni pilsētā un laukos lasa un macās par Anneles piedzīvojumiem, Pastariņu, Cibiņu, dzīvo līdz Mērnīku laikiem, Līdumniekiem, Silmaču, Straumēnu un Zaļās zemes ļaudīm. Urbānais romāns skolā ir perifērs. Nākamais kultūras dalībniekus izglītības sistēma ar atlasītajiem literārajiem tekstiem iemāca mentāli sevi atpazīt kā zemnieku. No literatūras skolēni

iepažīst, ka zemnieka dzīves vērtības ir pretrunā ar moderno pilsētu. Parasti tās ir pozicionētas – labie lauki pret sliktu pilsētu. (137.)

Jurevičs un Mauriņa latviešiem, kādi viņi ir un par kādiem viņi sevi uzskata, pievērsās ar plašu vērienu, pamatojot savus atzinumus ar dzīves pieredzi, intūciju un rakstu avotiem, bet Beitnere ar zinātnisku rūpīgumu strādā tikai ar vienu, kaut mums pašiem ļoti svarīgu sevis redzējuma aspektu: cik pamatots ir mūsu pašredzējums kā zemnieku tautas redzējums; kādi ir šī redzējuma cēloņi un sekas; kādi ir bijuši vai varētu būt šī redzējuma varianti. Esam par sevi kādreiz teikuši „mēs, dziedātājtauta” (37.), „mēs, kristieši” (39.), „mākslinieku tauta” (49.), „vagaru tauta” (49.) u. c. Tomēr zemnieku tautas jēgumu apvij it kā īpaša svētuma aura: lūk, pētniece stāsta, kā, dodoties uz interviju kādās Zemgales lauku mājās, netālu no Kārļa Ulmaņa dzimtajām mājām Pikšām, viņa „pirmo atsauci uz tradicionālo latviešu kultūru varēja nolasīt, jau piebraucot pie mājās, – pļavā saimnieks grāba sienu baltā krekla.” (192.) Tiešām, mēs taču dziedam par baltā krekla uzvilšanu „savam sienu pļāvējam”!

Vērtīgas grāmata ir atstāstītās izvērstākas intervijas ar piecām mūsdienu Latvijas prominencēm: dzejnieku Imantu Ziedoni, mākslas zinātnieku un Rundāles pils direktoru Imantu Lancmani, akadēmiķi Jāni Stradiņu, medicīnas profesoru Vitāliju Zirdziņu un profesori Anitu Villerušu. Lancmanis un Stradiņš interesanti izsakās par vācbaltu kultūras un latviešu kultūras mijiedarbību un tās ietekmi uz latviešu „pašreferenci”.

Pētniece stāsta, ka viņai esot aizrādīts: terminu „zemnieku kultūra” viņai nevajadzētu angļiski tulkot kā *peasant culture*, jo angļu

valodā vārdam *peasant* esot „nievājoša nozīme un tas norāda uz personu, kurš ir margināls un nekultūrāls”. (242.) Labāk būtu runāt par *farmer culture*. Diez vai. Kā būtu ar *agrarian culture, agrarian nation*? Šā vai tā, izcilā grāmata nebija pelnījusi, ka tai gadījies *neraža* ar zemnieku tautas gan vācisko, gan angļisko atveidojumu: vāciski ieraugām *bauern Folk Bauernvolk* vietā (170.), bet angļiski – *we nation of peasant* (255.). Starp citu, Virzas **Straumēnus** nav pareizi saukt par romānu. (99.) Grūti ticēt, ka **Latvijas Avīzei** toreiz, kad tā vēl saucās **Lauku Avīze**, metiens varētu būt bijis 300 000, ja tagad tas nesaņiedz pat 50 000. (71.) Šo informāciju neapstrīdu totāli, tikai uzņemu to ar zināmu skepsi.

Pēc parunāšanās par zemnieku tematu uzņak kārdinājums atstātīt anekdotu iz dzīves, ko man pirms vairākiem gadu desmitiem pastāstīja manis ļoti cienītā literatūrkritiķa Jāņa Rudziša draugs, gleznotājs Juris Soikans. Reiz bēgļu nometņu gados Rudzītis recenzēja grāmatu, kuņas titullapā bijis teikts, ka to izdevis Arvīda Sēlzemnieka apgāds, bet lapas otrā pusē, grāmatas pasītē, mazākiem burtiem bijis teikts vāciski *Druck – Lettenbauer*. Rudzītis recenzijā grāmatu cildinājis, bet beigās apvaicājis, vai tad esot bijusi īsta vajadzība Sēlzemnieka vārdu tulkot vāciski uz – latviešu zemnieku. Izrādās, ka tipografa vārdam *Lettenbauer* tiešām bijusi līdzība ar izdevēja Sēlzemnieka vārdu, bet ka neviens neko nav tulkojis. Līdzās vārdam *Lette* (latvietis) vāciešiem ir arī vienskaitlinieks *Letten* (māls), tāpat *driķētājs*, ticamāk, būs bijis Mālzemnieks, ne Latvzemnieks. Tā, lūk, mums, rakstītājiem, reizēm gadās visādi, un nekāds izņēmums nav jūsu

Eduards Silkalns

(Nobeigums)
Aleksandrs Gārša

Skolā jāiet, jāmacās Atmiņu stāsts

Citādi bija ar algebru un ģeometriju, kuņas Austrālijā kā obligātu priekšmetu bērni jau bija mācījušies no pirmās ģimnazijas klases, un man iztrūka pirmo divu gadu. Ar piepūli un mātes palīdzību tajās nokavēto iedzinu. Tas tomēr prasīja gadu, pusotru. Kaut arī šajos priekšmetos vēlāk veicās labi, tie mani garlaikvoja un es zināju, ka tie man nebūs vajadzīgi. Pretēji vecāku gribai biju izšķīries studēt tieslietas. Pēdējos divos gados bija jāizvēlas priekšmeti, kas būtu piemēroti nākotnē studēšanai. Kad pienāca pie izšķiršanās, ko studēt, vecāku iecerētās fakultātes – kā medicīna, tā arhitektūra un inženieru zinātnes – bija galīgi izslēgtas nepiemēroto priekšmetu izvēles dēļ! Tā nu viņiem nekas neatlika kā piekrist, ka studēju tieslietas un vēlāk politiskās zinātnes humānitaro zinātņu (*Arts*) fakultātē. Tēvs tās bija apzīmējis par politiku vai bagātu cilvēku izpriecu un praktiskai dzīvei pavisam nederīgām.

Viktorijas pavalsts ģimnazijās bija sešas klases. Universitātes

ģimnazijā Melburnā bija vienīgi pēdējās četras, bet tā bija tikai viena no trim ģimnazijām, kam bija „izcili sekmīgu” skolēnu klases. Droši vien līdzīgas iespējas bija arī dažās šīs vairāku miljonu pilsētas lielākās privātskolās, bet priekš tām mūsu pirmās imigrantu paaudzes vecākiem nebija vajadzīgo līdzekļu un par stipendiju iespējām tajās nezinājām. Par universitātes ģimnazijas akadēmisko limeni gan nevarēja sūdzēties, jo tajā skolotāji bija paralēli arī savos laukos Melburnas universitātes mācībspēki. Latviešu imigrācijas sākuma gados šajā skolā tās apdāvināto skolēnu klases esot mācījušies vairāk nekā 80 latviešu skolēni. Laikam esam vai nu apdāvināta, vai ļoti centīga tauta, ka to no 6900 latviešiem Melburnā sasniedzām! Divās pārējās šāda veida skolās arī vēl mācījās krietas skaits latviešu. Vēlākos gados latviešu proporcija gan kritās. Vairāk ar daudzos gadījumos turīgāki kļuvušie vecāki savus bērnus sāka lielākā skaitā sūtīt uz privātskolām. Iespējams arī, ka

turībai pieaugot, daļa viņu bērnu kļuva slinkāki un motivācija labi mācīties saruka. Laikam tagad arī universitātes ģimnazijā vairs nav apdāvināto studentu klases un, tāpat kā citas valsts parastās ģimnazijas, tā apkalpo vienīgi pati savu pilsētas rajonu.

Pēdējā, tas ir, sestajā mācību gadā mūsu triumvirātam pievienojās ceturtais biedrs, latvietis. Viņš gan visā visumā bija prātīgāks un apzinīgāks par mums un skolas mācību un sporta pienākumus cītīgi izpildīja un kādreiz ar nesaņemšanu skatījās uz mūsu pārējo triju ērnotām izdarībām. Tomēr vismaz vienreiz arī viņam mūsu nedarbu dēļ iznāca ciest. Skolai bija lielās grupās jāiet dziedāšanas mācībās, lai visi varētu dziedāt gadskārtējā skolēnu vecāku vakarā Melburnas centra pilsētas valdes nama lielajā zālē. Skolā mēģinājumiem palielās sanāksmju telpas izkārtojums bija mainīts tādā veidā, ka priekšējās skolēnu rindas sēdēja, tālākās stāvēja un pēdējās stāvēja uz soliēm. Šāda amfiteātra vidū dziesmas vadīja

izveicīgs skolas dziedāšanas skolotājs, mūsu „kormeistars”. Visi četri stāvējam beidzamajā rindā uz soliēm. Mūžīgā garlaicīgu dziesmu atkārtošana sāka mums visiem četriem „krist uz nerviem”. Nokāpām lejā aiz pēdējās rindas, uz soliēm stāvošiem skolēniem aiz muguras un sākām stāstīt anekdotas. Vispirms klusām, bet tad laikam arvien skaļāk. Šķiet, par daudz iejūtāmies savā nodarbībā un nepamanījām, ka tiek mēģināta toreizējā Austrālijas himna „Lai Dievs palīdz ķēniņienei”. Neatskārtām arī, ka skolotājs mēģinājumu pēkšņi bija pārtraucis un klusumu traucēja vienīgi musu runāšana un skaļo smieklu izvirzīšanu. Skolotājs pienāca pie mums un bālā gīmī, ārkārtīgi pārskaities izmeta mūs no mēģinājuma ārā par necienību pret valsts himnu un aizsūtīja mūs taisnā ceļā pie skolas direktora. Tas mūs stingri nostrostēja, tad piebilda, ka visi četri mēs esot „labi zēni” un varen labi mācoties. Beigās viņš gandrīz lūdzoši vaicāja, kādēļ mēs atļaujos šādas ausības un traucējot tik svarīgu un svinīgu skolas notikumu. Mums par lielu pārsteigumu, citu sodu nepiemēroja. Vienīgi noteica, lai taču nākotnē mēs no šādiem nepiedienīgiem izlē-

cieniem atturoties.

Līdzīgi mums gadījās arī vācu valodas stundās. Visi mēs vāciski labi pratām un beigu eksāmenos guvām teicamas atzīmes un uzslavas. Skolotāja bija kāda no Vācijas *naciķu* terora izglābūsies ebrējiete. Vēl šodien esmu pārsteigts par viņas iecietību, kad stundās garlaicīgoties muguras solos lasījām dienas avīzes vai apmainījāmies stāstiem par pēdējo dienu piedzīvojumiem vai par otrā klases pusē sēdošām meitenēm. Kad mūsu runas kļuva par skaļām vai izdarības pārmērīgi traucējošas, skolotāja bija spiesta mūs no klases izraidīt un sūtīt pie skolas pārziņa, gan ar līdzīgiem rezultātiem.

Gadiem aizejot, viens no mūsu kvarteta biedriem pāragri nomira ar sirds slimību, divi kļuva par pazīstamiem ārstiem – speciālistiem, viens no tiem starptautiski pazīstams, un es nogāju sava mūža „darba ceļu” par iekšpilsētas advokātu firmas juristu, nepiepildot savu studiju ieceri un man piedāvāto iespēju palikt pie universitātes par mācībspēku politiskajās zinībās. Tagad, tai vietā „puspensionējies”, rakstu jums šo atmiņu sacerējumu par manām nerātņajām bērnišības un pusaudža skolas gaitām.

AR PAVASARĀ VĒSMĀM

Kaut dabā vēl valda sals un sniegpuķēni, dienas tomēr pieņemamas gaŗumā un, spītējot laika apstākļiem, arī kalendārs jau pavēstījis pavasara iestāšanos. Marta beigās ik gadu svinami pavisam pavasarīgi svētki – tā ir Starptautiskā Teātra diena. Arī šogad 27. marts – Teātra diena – saistījās ar vairākiem iezīmīgiem mākslas dzīves notikumiem, kas vēl un vēlreiz apliecina, ka skatuves mākslas radošās iespējas ir radniecīgas pumpuru plauksmei pavasarī, kad viss mums apkārt tiecas zaļot un uzdziedēt.

Atzinība labākajiem skatuves māksliniekiem

Jau tradicionāli nedēļā, kad svinama Starptautiskā Teātra diena, Latvijas Teātra darbinieku savienība piešķir balvas, kas nosauktas dižo skatuves meistarū vārdā. Šogad pēc vairāku gadu pārtraukuma piešķir **Eduarda Smilģa balvu**, ko parasti saņem kāds režisors. Šogad to izpelnījies Dailes teātra galvenais režisors **Dž. Dž. Džilindžers** (Raimonds Rupeiks). Balva nāk tieši istajā laikā, jo pēc veselas virknes veiksmīgu izrāžu Liepājas teātri, no kurām vispopulārākā un visvairāk atzītā ir mūzikls „Pūt, vējiņi!”, Džilindžera vadītajā Dailes teātri režisors iestudējis vērienīgu, visos komponentos krāsainu un saskanīgu mūzikālo izrādi „Oņegins”. Tas ir grandiozs mūzikālais iestudējums, ko režisors kopā ar domubiedriem izololojis vairāku gadu ilgumā. Skatuves norisēs izdevies saliedēt aktieŗu ansambli un panākt, lai izrādes gaitā skatītāji ne tikai uztvertu galveno varoņu likteņus, bet arī sajustu teātra mākslas skaistumu un maģisko spēku.

Dailes teātra spožās aktrises **Lilitas Bērziņas** balvu šogad saņēma Jaunā Rīgas teātra aktrise **Guna Zariņa**, kas sava talanta spēku apliecinājusi, pārtopot dažādos atšķirīgos raksturos. Viņas lomās dominē liela iekšēja tīrība un garīga skaidrība. Bet **Harija Liepiņa** balva tika Jaunā Rīgas teātra aktierim **Gundaram Āboliņam**, kas ar nopietno un dziļo nodošanos savai profesijai katrā jaunā lomā atklāj negaidītas sava talanta šķautnes. Turklāt viņš šobrīd ir vienīgais Latvijas aktieris, kurš spēlē arī vācu valodā, tēlojot lomas izrādēs arī Vācijā un Austrijā. Katrā ziņā Āboliņš ir aktieris ar Eiropas slavu un Eiropas vārdu, viens no spožākajiem mūsdienu latviešu aktieŗu pēlējā.

Īpašnieku ieguva arī ievērojamās baletmeistas **Helēnas Tangijevas-Birznieces** balva, ko saņēma Latvijas Nacionālās operas baleta mākslinieks un baleta repetitors **Modris Cers**.

Apbalvošanas ceremonijā Eduarda Smilģa Teātra mūzejā laureātus sirsnīgā atmosfērā sveica kolēģas. Un paši apbalvotie atzina, ka šīm balvām ir īpaša nozīme viņu radošā darba vērtējumā, jo par to piešķiršanu balsojuši paši teātra cilvēki, amata brāļi un māsas, profesionāļi.

Operas koŗa svētku vakars

Uz Balto namu Rīgas centrā 27. marta vakarā steidzās klausītāji,

Pēc balvu saņemšanas. No kreisās: Gundars Āboliņš, Guna Zariņa, Dž. Dž. Džilindžers un Modris Cers

lai būtu klāt **Nacionālās operas koŗa gadskārtējā koncertā**. Šoreiz zāli līdz pēdējai iespējai piepildīja klausītāji, kuriem kārojās klausīties ko retāk dzirdētu, jo koncerts ar nosaukumu „Operetes ekspresis” solīja īpaši šim vakaram sagatavotu kuplu programmu divās daļās.

Programmas izvēli un sagatavošanu bija veicis Operas koŗa diriģents Āigars Meri. Visu vakaru viņš arī stāvēja pie pulsta, vadot vērienīgu mūziķu pulku: Nacionālās operas kori, kas iepriecinā-

teātra un mūzikas draugu lokā jau labu laiku vērojams izsalikums pēc klasiskās operetes labā atskaņojumā. Tā kā Latvijā ir tikai viens mūzikālais teātris, tad iespēju dzirdēt kaut ko ārpus šī vienīgā teātra sezonas repertuāra klausītāji atalgoja ar milzu atsaucību. Par to liecināja gan simtprocentīgi nopirktās biļetes, gan aplausu vētra un it īpaši nerimīgās ovācijas koncerta beigās. Būtu tikai loģiski, ja Operas administrācija uz šiem panākumiem būtu varējusi reaģēt elastī-

ironija, tā sarkasms par „padomju pilsoņu cīņu” katram par savu apdzīvojamo platību pagājušā gadsimta vidū „vislaimīgākajā zemē pasaulē”. Lai nu kā, bet optimisma šai priekšnesumā netrūka!

Otrā koncerta daļā pievērsoties mūziklam „Sachs”, mūziķi apliecināja savas potences arī šajā žanrā. Kopā ar kori un orķestri dziedāja vairāki pieaicināti populārās mūzikas solisti, un kopskanējums bija gan niansēts, gan varens.

Nacionālā teātra aktieŗi dzied kā Čikāgas Picēši. No kreisās: Uldis Anže, Anna Klēvere, Uldis Dumpis, Indra Burkovska un Juris Hiršs

ja ne tikai ar spēju mūzicēt dažādos stilos, bet arī ar īsti artistisku azartu; Operas orķestri un kuplu pulciņu solistu. Tūlīt gan jāpiebilst, ka, iecerot un izkārtējot apjomīgā koncerta norisi, kurā dažādu laikmetu operešu un mūzikla atskaņojumos solistu, orķestra un koŗa spēki darbojās saliedēti vienotam priekšnesumam, tieši koŗa vieta un sniegums palika mazliet aizēnots.

Turklāt otrā koncerta daļā, kad skanēja fragmenti no B. Andersona, B. Ulveusa un T. Raisa mūzikla „Sachs”, koris vispār atradās skatuves dibenplānā.

Koncerta diriģents A. Meri tik tiešām uztautstijis „zelta āderi” –

gāk un paredzēt šis koncertprogrammas jo drīzu atkārtojumu, taču blīvais sezonas otrās puses plānojums diemžēl šādu iespēju nedod.

Mūziķāli spirti un emocionāli piepildīti bija fragmenti no F. Supē komiskās operas „Bokačo”, kas Latvijā nekad nav iestudēta. Savukārt J. Štrausa operetes „Nakts Venēcijā” fragmentos solistu un koŗa dziedājums pauda dzīvesprieka un liksmes slavinājumu, tik ļoti pieredīgu šādam svētku vakaram. Īstu sajūsmas vētru izraisīja D. Šostakoviča temperamentīgā un vitālā mūzika no operetes „Maskava, Čerjomuški”, kurā saklausāma kā

Žurka bez Žurkas Nacionālajā teātri

Teātra dienai pieskaņotais politiskās satiras uzvedums „Žurka (ne)būs!” Nacionālajā teātri pirmizrādi piedzīvoja 27. marta vakarā, taču arī turpmākajās nedēļās tas iekļauts repertuārā.

Jau nosaukumā aspēlēja nesaņēšanās starp „būs” vai „nebūs”, jo sezonas sākumā teātra direktors Ojārs Rubenis apgalvoja, ka šogad Nacionālajā teātri pievērsīsies nopietnām repertuāra vienībām, un nekādas „Žurkas” nebūs. Tomēr „jautrā strīpa”, izrādās, ir vitāli nepieciešama un politiskā satira prasīt prasījusies uz skatuves.

Tad nu tagad, trīs vīru kopīgi radīts, trīs citu vīru mūziķāli bagātināts, iestudējums uzjautrina un smidina citkārt tik nopietnos Nacionālā teātra skatītājus. Trīs idejas un scēnārija autori ir drāmatīķis Jānis Balodis, improvizācijas un joku meistars Jānis Skutelis un aktieris Mārtiņš Egliens, bet mūziķi – teātri jau citkārt pieradinātie Raimonds un Oskars Petrauski un Richards Zaļupe. Vēl trīs vakara programmas vadītāji – Ainārs Ančevskis, Egils Melbārdis un Mārtiņš Egliens, kas, mūsu ikdienas aktualitātes izvērtējot, itin nemanāmi spēlē iesaista arī visu skatītāju zāli. Un, dziedot aktieŗiem līdzī dziesmas piedziedājumu: „Lats pret eiro, eiro pret latu”, mēs jau vicinām zilus un sārtus baloniņus. (Zilais simbolizē atbalstu eiro valūtai, sārtais – latam.)

Vienā vakarā mums ir iespēja uz klausīt, piemēram, trīs dažādu gadu kultūras ministres, sekot izglītības ministra reformu „galopam”, uz klausīt paša Raiņa komentārus par mūsdienu dzeju vai pārliecināties par mūsu prezidenta matemātiķa dotībām.

Ir jau arī aktieŗu parodijas pašiem par saviem kolēģām – jaunākie parodē vecākos, puīši meitenes utt. Savukārt asprātīgs un atjautīgi izspēlēts ir epizods, kurā uz skatuves tiek aicināti Čikāgas Picēši. Dziedot pēc melodijas „Jo man garšo alus” pārfrazētu tekstu, viņi mudina cittautiešus uz integrāciju! Vērojot, ar kādu dziļu nopietnību un atbildību šo uzdevumu veic Alberts Legzdiņš (Uldis Dumpis), Armands Birkenš (Juris Hiršs), Janīna Anki-

pāne (Indra Burkovska), Loriņa Vuda (Anna Klēvere) un Alnis Cers (Uldis Anže), nākas atzīt, ka šis ansamblis mūsu visu apziņā ir atstājis dziļas pēdas. Pat tik dziļas, ka spējam arī pajokot par Picēšu nepieredzēto popularitāti mūsu sabiedrībā.

Protams, pašas Žurkas Kornēlijas, kas uz skatuves savulaik grozījās pāri ar Circeni Drisku, šajā iestudējumā nav. Bet turpinās teātri iedibinātā tradīcija, pavarīties nākot, pasmaidīt un pamīties par nebūšanām un trūkumiem visapkārt, kā arī pajokot pašiem par sevi.

Gundega Saulīte

Latviešu leģiona atcere Mūsmājās

DVF Koventrijas nodaļa 2013. gada 17. martā noturēja Latviešu leģiona atceri Mūsmājās. Par leģiona ideju un iemesliem tā dibināšanai pastāstīja nodaļas valdes priekšsēdis Ž. Mūsiņš.

Kaŗš izraisās, kad divas atšķirīgas puses nevar par kaut ko sarasties vai vienoties, un tas var gadīties kā starp kaimiņiem, tā arī starp valstīm. Kaimiņu starpā to sauc par "vētru tējas krūzē", un par to tauta dažreiz pat pasmaida. Ja domstarpības rodas valstu starpā, tur iemesls jau ir varaskāre vai materiālas intereses. Vācu ģenerālis Klauzevics reiz sacīja: "Kaŗš ir ar citādiem līdzekļiem turpināta valsts politika, un miers ir tikai šīs politikas turpinājums, vienīgi ar citiem līdzekļiem." Kaŗus vispār izraisa politiski savu personisko vai arī iedomāto valsts interešu labā, bet paši kaŗā neiet. Pirms simtiem gadu valsts vadonis vai karalis stājās savas armijas priekšgalā un bija gatavs krist cīņā par savu taisnību. Nav dzirdēts, ka šodien kāds politiķis būtu kaŗā kritis vai sakropļots. Turp viņi sūta armiju, kas ir daļa no tautas. Katrai valstij ir savi bruņotie spēki valsts interešu aizstāvēbai, un arī tie tiek izmantoti vai nu patiesai, vai iedomātai interešu aizstāvēbai...

Otrajam pasaules kaŗam bija divi iemesli: Staļina varaskāre - tiekšanās pēc pasaules revolūcijas un valdīšanas pār Eiropu vai pār visu pasauli - un Hitlera atbēdības kāre - atdarīšana angļiem un frančiem par sakāvi Pirmajā pasaules kaŗā un par pēckaŗa grūtībām Vācijā. Lai kaŗš sekmētos, tas iepriekš labi jāizplāno, un ir šaubas, vai Hitlerš to darījis, un, ja tāds plāns viņam bijis, tad tas ir bijis slikts plāns. Gudri bija darīti, noslēdzot neuzbrukšanas līgumu ar Padomju Savienību 1939. gadā pirms uzbrukšanas Polijai. Sekoja Anglijas un Francijas kaŗa pieteikums Vācijai. Ar tā saukto "zibenskaŗu" vācu armija caur Holandi un Beļģiju iebruka Francijā, apejot lielo nocietinājumu valni, tā saukto "Mažino līniju", un drīz pēc tam Francija kapitulēja.

Tā kā Padomju Savienība slepeni bruņojās, Hitlerš jutās apdraudēts un nolēma PSRS sagraut ar savu „zibenskaŗa” metodi, augstprātīgi atvēlot šim kaŗam apmēram sešus mēnešus. Tas acīmredzot pareizi nebija izplānots, jo Padomju Savienībai ir vareni sabiedrotie – ziema un lielie plašumi, ar kuŗiem jau reiz vēsturē nebija rēķinājies Napoleons, par to ciešot traģisku neveiksmi. Kad 1941. gada jūnijā vācu armija uzbruka Padomju Savienībai, Hitlerš cerēja sešu mēnešu laikā krievu armiju iznīcināt, taču savā lieluma manijā nebija ņēmis vērā Krievijas milzīgās āres un bargo ziemu. Turklāt firers, aizrāvis ar domu, ka viņš un viņa partija zina visu, neieklāusījās savu ģenerāļu padomos. Vispirms jau tā sauktā ieņemto apgabalu pārvalde - iedomīgi un augstprātīgi partijas funkcionāri - ar ieņemto apgabalu iedzīvotājiem apgājās pazemojoši, uzskatot tos par vergiem un zemcilvēkiem. Šāda rīcība

neveicināja vietējo ļaužu sadarbošanos ar okupantiem, un tie atbalstīja partizānu darbību frontes aizmugurē.

Jo tālāk Krievijā aizvirzījās vācu armija, jo gaŗākas kļuva sakaru un apgādes līnijas, kuŗām bieži uzbruka partizānu vienības. Šo līniju apsargāšanai bija vajadzīgas armijas vienības, kas bija jāatvelk no frontes līnijām. Armijai sāka trūkt dzīvā spēka, jo arī ziema jau bija ņēmusi savu daļu – daudzi kaŗavīri nosala vai guva apsaldējumus, jo nebija pienācīga ziemas apģērba. 1941. gada septembrī vācu armija atrodās tikai 125 kilometrus no Maskavas, un vācieši saprata, ka ieņemt Maskavu tobrīd nav nekādas nozīmes, jo tur vairs nekas nav iegūstams, - viss derīgais jau bija evakuēts tālāk uz Krievijas iekšieni.

Frontei virzoties uz dienvidiem - uz Ukrainu un Krimu, tā izstiepās vēl gaŗāka un vajadzēja rast risinājumu dzīvā spēka papildināšanai. Sākumā ukraiņi pret vācu armiju izturējās diezgan pretimnākoši, bet, kad vācu civilpārvalde viņus pazemoja, patika drīz izvērtās nepatīk un vietējām policijas vienībām vairs nepietika brīvprātīgo partizānu apkaŗošanai...

Himlers ieteica Hitleram pievērst uzmanību Baltijas tautām, kas pēc „baigā gada” bija pret krieviem naidīgi noskaņotas. Lai gan Latvijā un arī Igaunijā jau bija vervētas brīvprātīgo policijas vienības, Himleram radās ideja visas jau tobrīd esošās un vēl formējamās latviešu vienības apvienot vienā lielā kaujas vienībā ar labu apbruņojumu. Tam, protams, nepiekrita baltvācieši, kuŗiem bija liela teikšana partijā, jo viņi vēl nebija aizmirsuši 1918.-1920. gadu pie Rīgas. Himlera ideja nozuda pārvaldes birokratijā. Partijas vīriem un baltvāciešiem patiesībā bija daudz taisnības - viņi no latviešiem nevarēja sagaidīt nekādu mīlestību ar savu kundzisko un pazemojošo izturēšanos.

1943. gada sākumā apciemotot Leņingradas fronti, Himlers redzēja, kādā stāvoklī nonākusi 2. motorizētā SS ieroču brigāde, kuŗa bija izveidota no hollandiešiem un norvēģiem un kuŗai bija pievienoti 19. un 21. latviešu bataljons. Pēc ziemas kaujām brigādē bija palikuši vairākumā latvieši, un tāpēc Himlers pavēlēja formēt 2. latviešu brigādi un papildināt to ar brīvprātīgo bataljoniem, liekot pamatu 19. Latviešu divīzijai, kas tad arī bija sākums Latviešu leģionam...

Vācu okupācijas pārvaldei 1943. gadā izdevās pierunāt Hitleru, ka nepieciešams izsludināt mobilizāciju. Hitlerš nevēlējās dot rokās ieročus nevienai citai tautai kā tikai vāciešiem, taču viņam beidzot bija jāpiekrit.

Redzot stāvokli frontē, latviešu vīriem un jauneklēm liktenis uzdeva jautājumu, uz kuŗu bija jāatbild: aiz muguras jūra, dienvidrietumos lēnām izirst vācu valsts, un no austrumiem veļas sarkano aziātu vilnis postīdami un izvarodami, slepkavodami. Arī vācu okupācijas vara deva trīs izvēles iespējas: iestāties le-

ģionā, kārtības dienestā vai darbos Vācijā. Ja iesauktais atteicās, viņam deva laiku līdz ritam pārdomām. Ja viņš vēl otrā dienā nepiekrita, tad tika nosūtīts uz Salaspils koncentrācijas nometni. Vēlāk ģenerālim Bangerskim izdevās ap 3000 šo jauniešu no Salaspils atbrīvot.

Bija skaidri saprotams, ka vācieši izsludinās mobilizāciju. Jau pirms mobilizācijas sākuma ģen. Dankers bija uzaicinājis ģen. Bangerski uzņemties latviešu virsnieku un instruktoru vervēšanu, lai iesauktos varētu apmācīt un sakopot latviešu vienības, nevis izkaisītu pa vācu vienībām. No iesauktiem nodibināja tā saukto latviešu 15. divī-

mija, bet pēc kauju beigām latviešu pozīcijas bija jāizbeŗ, jo tās bija pilnas ar kritušiem krieviem.

Ar šo kauju tika likts pamats Kurzemes cietoksnim, jo 18. vācu armija kopā ar vācu 16. armiju, kuŗa bija iekļauta arī 19. divīzija, deva iespēju formēt Kurzemes cietoksni. Hitlerš pavēlēja armiju atstāt Kurzemē, lai tur piesaistītu lielus krievu armijas spēkus, kas tad nevirzītos uz Vācijas fronti. Par 19. divīzijas kaujas spējām vācu frontes vadība ziņoja: "No kaŗavīra līdz komandieriem tā ir labākā kaujas vienība Kurzemē, bet miera laikā tā var tapt politiski neuzticama ar neparedzamām sekām." Vācu

Latviešu leģionāru pavadišana uz Volchovu Austrumu frontē. 16. jūnijs. Fotografs nezināms

ziju. Jau 1943. gada beigās 15. divīzija tika nosūtīta uz fronti Krievijā un iesaistījās kaŗadarbībā. Krievu armijas pārrāva fronti, un pārrāvumu apturēt tika nosūtītas 15. un arī 19. latviešu divīzija pie Veļikajas upes. Abas divīzijas cieta lielus zaudējumus, noturot fronti, tās tika ielenktas, jo pārējā fronte abās pusēs atkāpās, viņiem to neziņojot. Šajā aplenkumā ļoti cieta 15. divīzija, kuŗai bija mazāka kaujas pieredze. Abām divīzijām bija jāatkāpjas uz Latvijas pusi. Fronte jau bija pie Latvijas robežas, un tai bija jāizlaužas cauri. 19. divīzija bija noturējusies labi kā kaujas vienība, bet 15. divīzija vairs nebija īsti kaujas spējīga un tika no frontes atvilktā, bet šīs divīzijas artilērijas pulku piekomandēja 19. divīzijai. To iesaistīja Mores kaujās, kur tika apturēts krievu armijas mēģinājums izlauzties līdz Rīgas jūras līcim un nogriezt atkāpšanos no Igaunijas vācu 18. armijai. Sešas dienas ilgās kaujās fronti noturēja, bet 19. divīzija cieta ļoti lielus zaudējumus. Nav zināms, cik lielus zaudējumus cieta krievu ar-

armijas vadība 19. divīziju izvietojot frontes centrā, jo tieši tur krievi gribēja izlauzties, lai sašķeltu Kurzemes fronti divās daļās un pēc tam to likvidētu. Krieviem šis nodoms neizdevās, un Kurzeme noturējās līdz kapitulācijai, kad armijai bija jānoliek ieroči, jāizcieš grūtīgie gūsta laiki Sibīrijā. Daļa 19. divīzijas vīru aizgāja partizānu cīņās mežos, kur pēdējās kaujas notika vēl 1956. gadā.

15. divīziju nosūtīja uz Vāciju apmācīt jauniesauktos un aizpildīt savu sastāvu, lai tas būtu kaujasspējīgs. Drīz vien divīzija tika iesaistīta lielās atkāpšanās kaujās Pomerānijā. Pēc Pomerānijas kaujām divīzijas vācu komandieris virsnieku sapulcē aicināja pieteikties tos, kas vēls iesaistīties kaujās pret sabiedrotiem. Nepieteicās neviens. Uz jautājumu, kuŗš pieteiksies cīnīties pret krieviem, pieteicās visi klātesošie. Vienīgā latviešu virsnieku prasība bija: ja Vācija kapitulē, atļaut padoties Rietumu sabiedrotājiem. Divīzijas komandieris to apsolīja un solījumu izpildīja, kad pienāca laiks to darīt...

Tika organizēta arī trešā latviešu divīzija bijušajā Polijas teritorijā no tā sauktiem būvpulkiem, kas bija izvietoti Tornas apkārtnē, taču Vācija tos vairs nespēja apbruņot, un Tornas vīrus pārsteidza krievu frontes pārrāvums. Viņi cieta lielus zaudējumus, jo nebija nekādas vadības, vienības pārvērtās barā un tika izkliedētas. Daudziem izdevās izbēgt un pievienoties 15. divīzijas vienībām, bet lielākoties viņus nošāva vai saņēma gūstā.

Vēl pat šodien mēs nezinām, cik lieli bijuši mūsu tautas upuŗi Otrajā pasaules kaŗā. Tiek minēti dažādi skaitļi. Apmēram ir zināms, ka abās kaŗojošās pusēs iesaukti ap 250 000 latviešu. Vācu pusē bija ap 120 000. No tiem dzīvi palika ap 60 000. Par krievu pusē kaŗojušiem tikpat kā nav ziņu. Zināms tikai, ka tā sauktās strēlnieku vienības tika bez žēlastības iesaistītas visgrūtākajās kaujās un tur cietušas milzīgus zaudējumus, kā, piemēram, 103. Strēlnieku korpuss pret 19. divīziju Kurzemes lielkaujā. Šīs ziņas tika iegūtas no gūstā saņemtiem latviešiem. Pēc lielās kaujas korpusa pārpalikumu izdalīja pa citām vienībām. Krievu armijas vadība ar nolūku sūtīja latviešus pret latviešiem, lai veicinātu latviešu tautas iznīcināšanu. Tā vienmēr ir bijusi krievu politika jau kopš pasenas vēstures, kad grāfs Šeremetjevs ziņoja ķeizaram, ka "no Rīgas līdz Pērnai vairs gailis nedzied, tur vairs nav ko postīt".

Pirmā pasaules kaŗa laikā ap 400 000 latviešu bija evakuēti uz Krievijas iekšzemi. Tikai apbruņojami izturīga tauta var zaudēt savu piekto daļu un vēl pastāvēt. Pēc Otrā pasaules kaŗa latviešu tauta tika sadalīta trīs daļās: viena daļa aizgāja trimdā uz rietumiem, viena daļa tika izsūtīta uz Sibīriju, un tikai viena daļa palika Latvijā krievu okupācijas varā. Tas ir liels upuris mazai tautai, taču latviešu tauta jau tūkstošos gadu ir izcietusi dažādus okupantus un nežēlības un joprojām vēl ir dzīva. Pie dzīvības to uzturējusi latviešu valoda un tautas sīkstums. Valoda un patriotisms ir tie, kas nosaka, vai tauta ir vai tās nav. Pat šodien mēs vēl varam dzirdēt krievu lāci ņurdam aiz mūsu austrumu robežām, un nekādi nav saprotams, ko viņi grib no mūsu zemes. Viņiem pašiem zemes ir diezgan, bet viņi savu zemi nekad nav pratuši apstrādāt. Atbildi uz šo jautājumu nav ko gaidīt, un diezin vai iemeslus kāds zina arī pašā Kremli...

Runātājam pasniedza ziedus, un pēc tam klātesošie pakavējās pārrunās, apspriežot dzirdēto pie tases kafijas un sarūpētām garšīgām uzkodām.

Ž. R. M.

Valdis Āboliņš Latvijā

Maijas Tabakas gleznas "Valda Āboliņa portrets" reprodukcija

11. aprīlī plkst. 18.30 ar izstādes atklāšanu Kaņepes Kultūras centrā Rīgā, Skolas ielā 15, sāksies sarīkojumu cikls, kas veltīts māksliniekam Valdim Āboliņam.

Valdis Āboliņš dzimis Liepājā 1939. gada 14. aprīlī, miris Rietumberlīnē 1984. gada 14. februārī. Vācijā, līdzīgi kā liels pulks latviešu, nonācis Otrā pasaules kara beigās. No 1961. līdz 1971. gadam mācījies Āchenes tehniskajā skolā. Aizvadītā gadsimta 60. gados iesaistījies t.s. Fluxus mākslas kustībā un kļuvis par slavenās Āchenes galerijas vadītāju.

(Ar šo galeriju saistīti tādi mākslinieki kā Jozefs Boiss, Volfs Fostels, Nam Džun Paiks, Jergs Immendorfs u.c.)

Valdis aktīvi līdzdarbojies Eiropas Latviešu jaunatnes apvienībā, 1973. gadā Diseldorfas starptautiskajā mākslas tirgū sarīkojis izstādi „20 mākslinieki no Padomju Latvijas”, septiņdesmitajos gados izkārtojis gleznotājas Maijas Tabakas rezidenci Berlīnē ar Vācijas Akadēmiskās apmaiņas dienesta (DAAD) stipendiju.

1979. gadā Maija Tabaka uzgleznoja attēlu redzamo Valža

Āboliņa portretu, kas aizvadītā gada septembrī tika jaunizstādīts Rīgas radošo aprindu iecienītajā restorānā Kitchen Spiķeros.

12. un 13. aprīlī no plkst. 14 līdz 21 notiks somu Performanču (*Fluxus* turpinājums) grupas T.E.H.D.A.S. priekšnesums kopā ar Latvijas jaunajiem māksliniekiem.

18. aprīlī plkst. 18 – referāts par Valdi Āboliņu, pēc tam – diskusijas par kultūras sakariem okupācijas gados.

25. aprīlī plkst. 18.30 – Kaņepes Kultūras centra kinoteātris tiks izrādītas *Fluxus* filmas.

Lai cilvēkiem labs prāts

Telefons iezvanījās, kad tikko biju ielidojusi Londonā, lai piedalītos Latviešu nacionālās padomes sesijā. "Hotela saimnieks taisās dedzināt lietotus galdautus, segas, spilvenus, gultasveļu. To padzirdējusi, sapratu, ka man viņš jāatrunā, jo viss minētais ir absolūti labas kvalitātes un var noderēt cilvēkiem Latvijā," dzirdēju balsi mobilā telefona otrā galā.

Atlidojusi mājās, tūlīt devos uz hoteli. Saimnieks ne tikai bija mainījis savas domas. Viņš pat bijis ar mieru gaidīt trīs dienas, līdz atgriezšos Gērnzijā. Tā mūsu īpašumā nonāca 15 segas, 25 segu pārvalki, 12 spilveni, 50 spilvendrānas, 25 gultas pārklāji un 260 galdauti.

Kā to visu nogādāt Latvijā? Naudas līdzekļu šādiem pasākumiem mums nav. Apzvanīju visus šoferiņus cerībā, ka atsauksies kāds, lai daudzos maisus vestu tūkstošiem kilometru par velti. Atsaucās Andris.

Paldies viņa gaišajai sirdij, ka

Šoferītis Andris ar otro vedumu

pirmais vedums Latvijā nonāca marta sākumā. Otrs ir ceļā. Cilvēku labajam prātam tiešām nav robežu, un mēs atkal varam palīdzēt ģimenēm Latvijā. Pavasaļa saulīte jau kausē sniegu dzimtenē, un mēs priecājamies par

katru Latvijas Audžuģimeņu biedrības paspārnē ņemto bērnu un ģimeni, kas varēs nolikt galvu uz mīksta spilvena un uzklāt skaistu svētku galdu.

Lilīta Krūze

VEIDOSIM ŠO KALENDĀRU KOPĀ!

Ja vēlaties, lai par jūsu rikoto notikumu uzzinātu avižu *Laiks* un *Brīvā Latvija* lasītāji un abu mājaslapu apmeklētāji, lūdzu, sūtiet informāciju uz Rīgas redakciju:
redakcija@laiks.us, redakcija@brivalatvija.lv,
 fakss: +371 67326784, tālr.: +371 67326761

LATVIEŠU NOZĪMĪGĀKO NOTIKUMU KALENDĀRS 2013

APRĪLIS

- 10. aprīlis** – „Music&Art Cafe” ar akustisko koncertu „Dzelzs Vilks” Mansfeldā. Vairāk: Māris tālr. 07710743982 vai Vineta tālr. 07985709913.
- 12. aprīlis** – „Mūsmājās” grupa „Dzelzs Vilks” un DJ JOHNNY^{LV}. Vairāk: Māris tālr. 07710743982 vai Vineta tālr. 07985709913.
- 13. aprīlis** – Bredfordā grupa „Dzelzs Vilks” un DJ JOHNNY^{LV}. Vairāk: Māris tālr. 07710743982 vai Vineta tālr. 07985709913.
- 13. aprīlis - 14. aprīlis** – Ziemeļamerikas latviešu XIV Ērģeļu dienas Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa draudzes baznīcā Newtown Square, PA. Vairāk www.latvianluthchurchphila.org
- 13. aprīlis** – Izrāde „Spridītis” Dublinā, Īrijā. Rīko „Latvijas koncerti”
- 14. aprīlis** – Izrāde „Spridītis” Limerikā, Īrijā. Rīko „Latvijas koncerti”
- 19. aprīlī** – Izrāde „Pasakas par ziediem” Stokholmā, Zviedrijā. Rīko „Latvijas koncerti” Pietiekšanās kultura@zla.lv vai pa tel. 070-653 25 26.
- 20. aprīlī** – Izrāde „Pasakas par ziediem” Gēteborgā, Zviedrijā. Rīko „Latvijas koncerti” Vairāk www.laggbg.se
- 21. aprīlī** – Izrāde „Pasakas par ziediem” Oslo, Norvēģijā. Rīko „Latvijas koncerti”

MAIJS

- 2. maijā** – ASV latviešu organizāciju pieredzes apmaiņas seminārs. Vairāk www.alausa.org
- 3. maijs - 5. maijs** – Amerikas latviešu apvienības (ALA) 62. kongress Sietlas priekšpilsētā Tukwillā. Vairāk www.alausa.org/lv/citi/alas-62-kongress-sietla-vasingtona/
- 4. maijs - 5. maijs** – Latviešu kultūras dienas Īrijā. Rīko Latviešu nacionālā padome Īrijā. irijaslnp@gmail.com
- 26. maijā, - plkst. 3:30 pēcpusdienā** Ņujorkas Latviešu koŗa (NLK) *Pavasaŗa koncerts* Katskiŗu nometnē. Sīkaka info sekos. Koŗa mājaslapa: www.nylatvianconcertchoir.org

JŪNIJS

- 1. jūnijs** – Latvijas pašvaldību vēlēšanas. Vairāk www.cvk.lv
- 4. jūnijs - 15. jūnijs** – Rīgas Operas festivāls. Vairāk www.lno.lv
- 21. jūnijs - 22. jūnijs** – Pasaules latviešu amatnieku saiets Valmierā. Vairāk www.macibucentrs.lv
- 21. jūnijs - 15. jūlijs** – Cēsu Mākslas festivāls. Vairāk www.cesufestivals.lv
- 22. jūnijs - 29. jūnijs** – Daugavas Vanagu Centrālās Valdes sēde un Globālās dienas Rīgā un “Valguma pasaulē” (Tukuma nov.). Vairāk informācijas - amezmalis@hotmail.com
- 27. jūnijs - 11. jūlijs** – „Hello, Latvia!/ Sveika, dzimtene!” – **divvalodu** ceļojums pieaugušajiem, ģimenēm. Iespēja iepazīt Rīgu, apceļot Latviju un apmeklēt XXV Vispārējos Dziesmu un XV Deju svētkus! Rezervējiet vietu, iesūtot \$500 iemaksu. Maksimālais dalībnieku skaits ir 20; cena \$3600.
- 27. jūnijs - 11. jūlijs** – „Heritage Latvia” - **angļu valodas ceļojums jauniešiem**. Jaunieši (13-15 g.v.) iepazīsies ar Rīgu, apceļos Latviju, satiksies ar sava vecuma jauniešiem divās Latvijas skolās un apmeklēs Dziesmu un Deju svētkus. Programma līdzinās „Sveika, Latvija!” ceļojumam, tikai informāciju sniedzam angļu valodā. Cena \$3 100. Tuvāka informācija par abiem ceļojumiem, kontaktējoties ar Anitu Juberti: tālr. (301) 340-8719, e-pasts: projekti@alausa.org
- 30. jūnijs - 7. jūlijs** – XXV Vispārējie latviešu Dziesmu un XV Deju svētki Rīgā
- 30. jūnijs** – Pasaules Latviešu saiets Rīgā, Rīgas Latviešu biedrības Lielajā zālē no 13:00 līdz 17:00. Vairāk girtszeidenbergs@comcast.net

JŪLIJS

- 1. jūlijs** – Konfernce „Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai II”. Vairāk www.km.gov.lv
- 1. jūlijs** – Latvijas Okupācijas muzeja 20. gadadienas svinības, Latviešu strēlnieku laukumā 1, no plkst. 16. Laipni aicināti visi muzeja atbalstītāji! Vairāk: pr.okupacijasmuzejs@omf.lv
- 2. jūlijs - 4. jūlijs** – Pasaules latviešu ekonomikas un inovācijas forums Rīgā. Vairāk www.ieguldilatvija.lv
- 7. jūlijs - 14. jūlijs** – 3x3 nometne Neretā, Latvijā
- 21. jūlijs - 28. jūlijs** – 3x3 nometne Alsungā, Latvijā
- 21. jūlijs - 28. jūlijs** – 3x3 nometne Anglijā

AUGUSTS

- 3. augusts - 4. augusts** – Siguldas Operas svētki
- 11. augusts - 18. augusts** – Nedēļas nogales skolu skolotāju kursi Īrijā. Rīko LNPL, ĪLNP
- 11. augusts - 18. augusts** – 3x3 nometne Īrijā
- 11. augusts - 18. augusts** – 3x3 nometne Gāzererā, ASV.
- 18. augusts - 25. augusts** – 3x3 nometne Katskiļos. Vairāk par nometnēm www.3x3.lv

SEPTEMBRIS

- 18. septembris - 20. septembris** – Latvijas māsu un vecmāšu 3. kongress Rīgā.
- 19. septembris - 21. septembris** – Latviešu ārstu 7. kongress Rīgā. Vairāk www.arstubiedriba.lv
- 27. septembris - 29. septembris** – Austrālijas latviešu skolotāju konference Dzintari, pie Adelaides, Austrālijā.

NOVADU ZIŅAS

„Beverīnas novadā gaidāma Čainataunas tapšana”

Ar šādu iepriecinošu ziņu lasītāju informē *Kas jauns Avīze* (15.03.2013.). Vietējie deputāti vienbalsīgi nolēmuši ļaut Ķīnas pilsonim iegādāties piecus nekustamos īpašumus Mūrmuižas ciemā. To var saprast pat kā novēlotu rīcību, jo, lūk, Ozolnieku novadā jau esot deklarējušies 155 ķīnieši. Beverīnas dome no pirmpirkuma tiesībām atteikusies finansiālu apsvērumu dēļ. Īpašumu pārdošanas cena ir uzlikta tik augsta, ka pašvaldība pēc tam tos nevarētu ne pārdot, ne lietderīgi izmantot, lai izdotā summa atmaksātos, skaidro pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste Ilona Plaude.

Iepriecinošu cerību uz Latvijas demogrāfiskās situācijas uzlabošanas, iespējams, pat demogrāfisko „sprādzienu”, tostarp Beverīnas novadā, sniedz arī informācija, ka Latvija ķīniešiem esot gana vilinoša, jo šeit varot nopirkt dzīvokļus un ģimenes kuplumu neiegrožo Ķīnas viena bērna politika. Latvija ķīniešiem patīk ar vēso klimatu un tīro vidi. Te pavežas perspektīva, izaugsmes iespējas un, veidojot ķīniešu ciematus, ķīniešu mentalitātei piemērotu sadzīves un kultūras vides nodrošināšana. Šo globālistu realizētās brīvās kapitāla un cilvēku kustības inovatīvo procesu Latvijā nodrošina bijušā deputāta Aināra Šlesera iniciētās un Saeimas akceptētās pārmaiņas

Imigrācijas likumā.

Tik tālu viss ir likumīgi un caurskatāmi. Kas maksā, tas pasūtina mūziku. Kam ir - tam tiek dots, kam nav - no tā tiek ņemts. Arī Bibelē esot sacīts, ka dzeltenā rase pārņems pasauli. Tā ka notikumam Beverīnas novadā nevajadzētu būt pārsteigumam vai, kā teiktu kāds bijušais aizsardzības ministrs, tas ir *nothing special*.

Un tomēr kaut kas kremt. Pirmajā brīdī neapmierinātību gribas izgāzt pār Beverīnas novada pašvaldību. Taču reformators un novadu apvienotājs Edmunds Sprūdžs, iespējams, te saredzēs spēcīgu argumentu kārtējai novadu apvienošanas nepieciešamībai: būtu apvienojušies lielākā novadā, būtu nauda pirmpirkumam!

Bet vai tas būtu atrisinājums? Notiekošais ir tikai sekas, cēloņi ir citur - Latvijas starpvalstu un ES līgumos iestrādātajā nevienlīdzīgajā ekonomiski tiesiskajā statusā un pašu antinacionālajā tautsaimnieciskajā, tostarp agrārā politikā. Galvenā kļūda ir iedomā, ka problēmas var atrisināt ar svešu naudu un svešu darbaspēku, ar nekontrolētu izaugsmes veicināšanu, t.i., peļņas palielināšanu uz citu iznīcināšanas rēķina, piemēram, noslēdzot starpvalstu brīvās kapitāla kustības līgumu bez atrunām, kas nodrošinātu zemes resursu - lauksaimniecībā izmantojamās zemes,

mežu, purvu un dabisko ūdeņu saglabāšanu Latvijas valsts, pašvaldību un pilsoņu īpašumā; nacionālajam interesēm neadekvāti vienam īpašniekam palielinot zemes platību un lopu skaitu; mazajiem ražotājiem izvirzot nevajadzīgas, netaisnīgas un ne-realizējamas prasības; par nelielu vienādas kvalitātes produkcijas daudzumu maksājot mazāk; nevienlīdzīgi sadalot Latvijas valsts un ES subsidijas. Par šo problēmu Banku augstskolas profesors ekonomists Ivars Brīvers raksta: „Izaugsme pati par sevi nav ne laba, ne slikta. Dabā lietas aug pašas par sevi, taču laikā prot apstāties izaugsmē. Jaunās ekonomikas paradigmas (problēmu izvirzīšanas, formulēšanas un risināšanas modelis) pamatā - šis pats princips: ekonomika gan mikrolīmenī, gan makrolīmenī aug, līdz sasniedz optimālo apjomu. Tad izaugsme apstājas, taču neapstājas attīstība. Galvenā vērība ir veltīta vides - turklāt ne tikai tādā nozīmē kā “daba” - saglabāšanai. Pasaulē ir nobriedušas pārmaiņas ekonomikas paradigmas maiņai. Jaunā ekonomikas paradigma balstās nevis uz uzņēmēju - inovatoru, vēl jo mazāk uz uzņēmēju - spekulantu, bet uz lietpratīgu saimnieku, kurš, pirmkārt, zina, ko darīt un, otrkārt, kā darīt, lai saglabātu nemainīgu un pietiekamu labklājības līmeni sev un saviem tuvā-

kajiem, kur būtiska labklājības komponente ir vide - ekoloģiskā, etniskā, reliģiskā, kultūras, tiesiskā un sociālā izpratnē. Tiek veidota stingrā stāvokļa ekonomika. Ir privātīpašums uz mantisko kapitālu, nav privātīpašuma

uz finanču kapitālu.

Kaut nu Latvijas nākotnes mērķu noteicēji ieklausītos un neattaptos par velti!

Andrejs Lucāns
Burtniekos

ZIŅAS ĪSUMĀ

Līvānu novada dome izmaksās Lieldienu pabalstu (Ls 20 par katru bērnu) 400 daudz bērnu ģimenēm, kuŗas audzina vismaz trīs bērnus. Šim mērķim ir atvēlēti 8000 latu no novada budžeta.

Daugavpils novada dome apstiprināja saistošos noteikumus par vienreizēja pabalsta (Ls 50) piešķiršanu ģimenei par jaundzimušo. Budžetā tam atvēlēti 6000 latu, prognozējot, ka novadā šogad piedzims vismaz 200 bērnu. Ilūkstes novadā par vienu jaundzimušo maksā 200 latus, Preiļu novadā - 150 un Līvānu novadā - 100 latus.

Rēzeknē līdz 6. aprīlim notiek Lieldienu sociālā akcija, kuŗas laikā pilsētas trūcīgajiem iedzīvotājiem tiek izsniegtas siltas pusdienas. Labdarības akcija būs arī no 5. līdz 11. maijam. Bet 8. aprīlī darbu uzsāks zupas virtuve, kas būs atvērta katru darba dienu.

Gulbenes novada dome ir uzsākusi gatavošanos Ģimenes svētkiem, kas norisināsies no 7. līdz 12. maijam. Paredzētas ģimēniskas sporta sacensības, svinīga pieņemšana pie novada domes vadības, godinās zelta, smaragda un dimanta kāzu pārus. Būs arī lielkoncerts „Ir svētki ģimenei!”.

Madonas mūzejā notika sarikojums „Mūzas tiek Madonā”, kuŗā viesojās trīs izcili Dailes teātra vecākās paaudzes aktieri - Olga Dreģe, kas nupat nosvinēja 75. dzimšanas dienu, Gunārs Placēns un Juris Strenga. Viesi klausījās priecēja ar fragmentiem no Dailes teātra izrādēm „Pirmā grēka līcis” un „Mīļais melis”. Olga Dreģe dzimusi Madonas novada Sarkanu pagastā, tāpēc tikšanās izskaņā Madonas novada domes priekšsēdis Andrejs Ceļapiters viņai pasniedza novada augstāko apbalvojumu - Goda zīmi.

Daugavpils pilsētā 1. jūnijā pašvaldību vēlēšanās piedalīsies martā nodibināta jauna partija *Daugavpils - mana pilsēta (DMP)*. Par vadītāju ievēlēja Lokomotīvu remonta rūpnīcas (DLRR) valdes priekšsēdi Natālija Petrova. Dibinātāji ir 235 pilsētā dzīvojoši Latvijas pavalstnieki, kas strādā rūpniecības uzņēmumos. Dzelzceļš un DLRR ir Daugavpils pilsētas veidošanas bāze un stabilitātes garants, jo nodrošina darba vietas tūkstošiem pilsētnieku ģimeņu.

Pāvilostā Igaunijas un Latvijas pārrobežu sadarbības (ESTLAT) programmas laikā tiks īstenoti divi projekti. Lai veicinātu tūrisma attīstību, piekļuvei pie jūras sakārtos nobrauktuvi Turgus ielas galā un sadarbībā ar Taru Igaunijā attīstīs ūdens tūrisma.

Dagdas novada Konstantīnovas pagasta z/s „Ievijas”, Arvīds Vedļa no Andzeļu pagasta un Andzeļu pagasta z/s „Zelta druvas” ir starp labākajām Latvijas bioloģiski sertificētām piena ražošanas saimniecībām, kas spējušas izslaukt vismaz 7000 litru piena no govīm.

Ķekavā atklāts neparasts muzejs - par pašvaldības policijas vēsturi. Tajā sakopoti materiāli par municipālās policijas darbību kopš tās izveides 1994. gadā. Ķekavā bija vienīgā policijas iestāde valstī, kuŗā apvienotas policijas, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta funkcijas. Tagad Ķekava ir Reģionālās pašvaldības policijas pārziņā, kuŗa apkalpo vairākus Pierīgas novadus.

Liepājā Lieldienas aizvadītas ar plašu sarikojumu programmu. Ikviens varēja apmeklēt amatnieku tirdziņu, teātra izrādes, Lieldienu jampadraci Pēterīturgū, sarikojumu bērniem Jūrmalas parkā, kā arī dievkalpojumu. “Jelgavas tipografijas” Kurzemes dizaina centrs arī pēc Lieldienām var apskatīt vēsturisku Lieldienu apsveikuma kartīšu kolekciju ar vairākiem simtiem eksponātu no cariskās Krievijas laikiem līdz 1940. gadam.

Priekules Mūzikas un mākslas skola aprīlī svinēs 45. gadadienu. Jubilejas koncerts notiks 13. aprīlī. Tajā skanēs arī skolas absolventa komponista Ērika Ešenvalda dziesmas. Piedalīsies autors. Priekules Mākslas un mūzikas skolā mācās 150 audzēkņi un strādā 17 skolotāji.

Klātesot veselības ministrei Ingridai Circenei, atklātas Alūksnes slimnīcas atjaunotās telpas. I. Circene pateicās mediķiem par uzņēmību un entuziasmu. Beidzot slimnīcā esot viss, kas nepieciešams, lai alūksnieši varētu saņemt kvalitatīvu pirmo palīdzību, sacīja ministre.

Kandavas novada domē radusies iecere atjaunot ilgstoši neizmantoto Kandavas sinagogas ēku un ierīkot tajā pilsētas bibliotēku. Šāds ēkas izmantošanas veids mūsdienās visvairāk atbilst sinagogas vēsturiskajām funkcijām, jo sinagoga ivritā tika dēvēta arī par “Mācību namu”, kuŗā ebreji studēja grāmatās rakstītos savas tautas likumus.

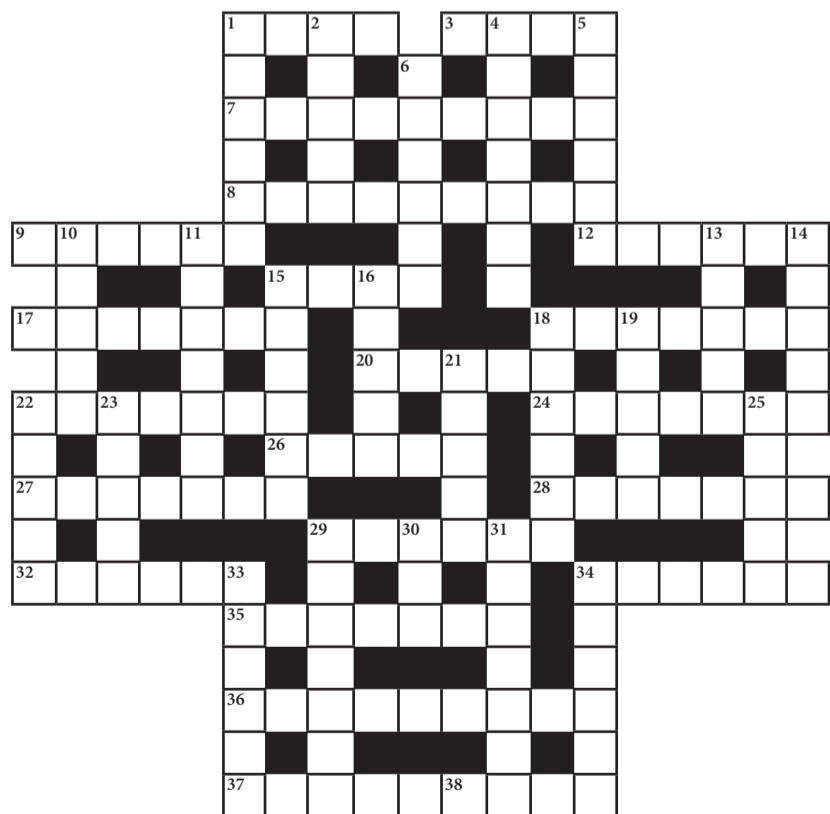
Bauskas novada jauktais koris “Mežotne” emocionāli un skanīgi nosvinēja 35 gadu jubileju. Zīmīgi, ka “Mežotne” savas apaļās un pusapaļās jubilejas allaž svin reizē ar Dziesmu svētkiem - ik pēc pieciem gadiem.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība arī šogad izsludināja konkursu bibliotēkariem “Pagasta bibliotekārs - Gaismas nesējs”. Balvai pieteikti 49 pagastu un pilsētu bibliotekāri.

Īsziņas sagatavojusi Valija Berkina un Māra Linde

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījuši Daiga un Ilmārs Kalni (ASV)

Līmeniski. 1. Navigācijas ierīce kuŗa braukšanas ātruma noteikšanai. 3. Lapu koks. 7. Precīnieks (*folkl.*). 8. Ļauni ironiska, dzelīga attieksme. 9. Valdnieka varas simbols. 12. Dzimtene. 15. Zema sievietes balss. 17. Nostāties (pie kā, kam blakus). 18. Loģējot sastiprināt. 20. Novērst kļūdu. 22. Cilvēks, kam trūkst

prasmes, iemaņu. 24. Ierīce (kā) aizvēršanai. 26. Nelāgs dzēriens. 27. Likts, lai samaksā, un saņemts noteiktu naudas summu. 28. Rubenis. 29. Zirga apkums. 32. Kājas daļa. 34. Vēžu grupas dzīvnieks. 35. Atpūsties pēc piepūles. 36. Speciālista palīgs. 37. Papīra iesaiņojums. 38. Īstenībai atbilstīgs.

Stateniski. 1. Latvietis (*poēt.*). 2. Lēns, nesteidzīgs. 4. Vietas, kur savienojas upes. 5. Saplēst, sadauzīt. 6. Ierobežojums, augstākā norma. 10. Gadījums; kārtā. 11. Ielogojums, logats. 13. Sievietes vārds (febr.). 14. Dokumentu kopums kādā lietā. 15. Meklējot ieraudzīt, dabūt. 16. Viegls, caurspīdīgs audums. 18. Kustības sākums sacensībās. 19. Vilkts lozi. 21. Dzelzceļa stacija Rīgā. 22. Ātrs, žīgls. 23. Ēkas stūru savienojumi. 25. Viegli, ātri. 29. Sienot piestiprināt. 30. Dūmo, tvaiko. 31. Pinums, pītenis. 33. Maļot sasmalcināt. 34. Tāds, kam ir augsta temperatūra.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 13) atrisinājums

Līmeniski. 1. Penss. 4. Klons. 6. Kopienu. 7. Kalkuta. 8. Memfisa. 10. Kampānija. 13. Stadija. 15. Skuteri. 17. Bojas. 19. Trilleris. 20. Skageraks. 22. Alibi. 23. Balasts. 26. Sītenis. 29. Karabīnes. 30. Slozene. 31. Taizeme. 32. Nargile. 33. Etīde. 34. Senči.

Stateniski. 1. Poltava. 2. Skataka. 3. Ģimnāzija. 4. Kamejas. 5. Stieple. 7. Kurss. 9. Amati. 11. Sibēliuss. 12. Kurzemīte. 14. Taurija. 16. Rieksti. 17. Briga. 18. Sakši. 21. Dinaburga. 23. Būris. 24. Laktoze. 25. Skarene. 26. Speltes. 27. Nordeķi. 28. Sakse.

Atklāta papildplāksne igauņu dzejniekam Kristiānam Jākam Pētersonam

2013. gada 14. martā Rīgā, Pils laukumā 2, pie bijušās Līvlandes gubernas ģimnazijas (tagad - Rakstniecības un mūzikas muzeja) ēkas svinīgi tika atklāta piemiņas papildplāksne dzejniekam, pirmajam igauņu nacionālās literatūras pārstāvim Kristiānam Jākam Pētersonam. Piemiņas plāksne dzejniekam latviešu un krievu valodā te atradusies jau kopš 1972. gada, taču tagad blakus tai jaunuzstādītajā plāksnē teksts iekalts arī igauņu un angļu valodā. Šāda teksta papildplāksne tika veidota pēc Igaunijas vēstnieka Latvijā Matī Vārmana ierosmes. Projekta autors - mākslinieks Jānis Strupulis, tekstu konstruējis un iekalis Guntis Pandars, savukārt akmens dar-

bus veikusi un plāksni uzstādījuši firma „AKM”. Zīmīgi, ka papildplāksne tika atklāta 14. martā - K. J. Pēterona dzimšanas dienā, kas Igaunijā tiek svinēta kā Dzimtās valodas diena un kopš 1996. gada pasludināta par valsts svētkiem. Jaunā plāksne, tāpat kā 1972. gada plāksne, veidota no akmens, kas iegūts Sāremā salā.

Svinīgajā brīdī piedalījās Igaunijas vēstnieks Matī Vārmans, vēstniecības darbinieki, Rīgas Pieminēkļu aģentūras direktors Guntis Gailītis, Saeimas deputāte, baltu filoloģe Janīna Kursīte, projekta autors Jānis Strupulis, Rīgas Latviešu biedrības pārstāvji, Rīgas Igaunņu pamatskolas audzēkņi un citi interesenti. Tika

nolikti ziedi, skanēja uzrunas un Kristiāna Jāka Pēterona dzeja.

Nobeigumā viesi un interesenti tika aicināti Rakstniecības un mūzikas muzejā uz izstādes atklāšanu, kas veltīta vienam no slavenākajiem igauņu rakstnieka Oskara Lutsa darbiem - "Pavasaris".

Kristiāns Jāks Pētersons (dzimis 1801. gada 14. martā Rīgā, miris 1822. gada 4. augustā Rīgā) ir Latvijā dzimis igauņu dzejnieks, kas tiek uzskatīts par igauņu literatūras pamatlicēju. Dzimis Rīgas Jēkaba baznīcas igauņu draudzes zvaniķa Kika Jāka ģimenē, kuŗš pēc brīvlaišanas bija ieguvis uzvārdu "Pētersons" un ieceļojis no Vīlandes. Mācījies Līvlandes gubernas ģimnazijā

Pils laukumā Vecrīgā. Pie tās sienas kopš 1972. gada 4. augusta ir piemiņas plāksne, kas veidota no Sāmsalas marmora. To kalis igauņu tēlnieks Arsenijs Mēlders. K. J. Pētersons studējis Tērbatas universitātē, bet, lai gan ieguvis vācu izglītību, tomēr aizvien uzsveris savu igauņisko identitāti. Rakstījis odas un pastorāles. Apguvis ap divdesmit valodu, taču allaž paudis, ka viņam vismīļākā ir un paliek senču valoda, kuŗai viņš paredzēja lielu nākotni un kuŗu pats centās kopt. Miris ar tuberkulozi 21 gada vecumā, apglabāts Rīgas Jēkaba kapos. K. J. Pēterona darbu krājums divos sējumos pirmo reizi publicēts tikai 100 gadu pēc viņa nāves.

Sveicieni cilvēkam, kas varēja būt aktieris!

Latvijā pavasaris šogad neganti kavējas, marts ir vēsture, bet sals nedomā atkāpties. Es ceru, ka Amerikas šajā krastā situācija ir drusku labāka un laika apstākļi ļauj gaišu un priecīgu dzimšanas dienu nosvinēt cilvēkam, kas varēja būt aktieris, taču likteņa pavērsieni šo sapni izjauca, - *Danbury* pilsētā dzīvojošajam Osvaldam Beltem 26. martā paliek - deviņdesmit, taču viņš jūtoties itin mundrs un, kā to spriežu pēc nesen saņemtās vēstules, viņa roka droši klausu un pats viņš atzīst: „Gars možs. Tik neapmierinātība, ka nedrīkst smagu celt.”

Šogad deviņdesmitā jubileja būtu arī Veltai Linei, bet viņa to nesagaidīja. Viņi abi satikās pirms septiņdesmit viena gada - vācu laikā, kad 1942. gada 1. oktobrī toreizējā Tautas teātra (tagad Krievu drāmas) telpās notika iestāšanās jaunajiem, kuŗu sapnis bija kļūt par aktieriem. Šādu sapni loloja Velta Line, **Osvalds Belte**, Mirdza Melkerte un daudzi citi. No lielā skatuves mīļotāju skaita varēja uzņemt tikai nelielu jauniešu pulciņu, un viņu vidū bija visi tikko minētie jaunieši. Sākās mācības Tautas teātra studijā, ko vadīja E. Feldmanis, J. Jurovskis, R. Baltaisvilks. Osvalda tēvs nepavisam nav gribējis, ka dēls savas gaitas saista ar teātri, tāpēc, paklausot tēva ieteikumam, viņš izturēja lielu konkursu un vispirms iestājās Rīgas Valsts tehnikuma elektrotehnikas nodaļā, tomēr teātra vīlinājums bija tik liels, ka jauneklīs turpināja studijas arī teātra kursā.

Šis mācību posms Beltem gan iznāca īss, jo 1943. gadā viņu iesauca Latviešu leģionā, un kara beigās 1945. gadā viņš nonāca Vācijā. Vispirms Beltes apmešanās vieta bijusi Saules nometne Gestachtā, kur viņš piedalījies Asjas Kalniņas vadītās drāmatiskās kopas darbā, sekoja neliels darbības posms Ambergā, bet 1946. gadā Belte pārcēlās uz dzīvi Eslingenā un iekļāvās Eslingenas Latviešu teātra ansambļa darbā. Slaidais, izskatīgais jauneklīs teātra vadībai šķitis daudz-

sološs aktieris. Un kāda sagādāšanās - Eslingenā Osvalds satika savu mīļoto sievu Mirdzu Melkerti, ar kuŗu gredzenus bija mijis jau Rīgā. Gluži simboliska tikšanās iznāca 1946. gadā Blaumaņa luga „Skrodeņdienas Silmačos” iestudējumā, kur Osvalds Belte bija Pičuka lomā, bet viņa mīļotā Auce - Mirdza Melkerte, un viņu kospēle pirtīņas ainā parādījusies brīnišķīgā gaismā. Pēteris Ērmanis savā recenzijā gan bijis pret Osvaldu drusku „piekasīgs”, bet Melkerti slavējis: „Belte varēja būt drusciņ sirsnīgāks, Melkerte - vis viens mīļums un gādība gan par vīru, gan bērnu.” (*Virburgas Latviešu Vēstis*, 1946, Nr. 34)

Osvalds Belte Eslingenas teātrī kļuva ļoti vajadzīgs un nodarbināts aktieris - katrā jauniestudējumā viņam bija loma. Tās gan nebija pašas lielākās, tomēr ik izrādei būtiski svarīgas. Beltem tā bija teicama aktiera meistarības skola: Mārtiņa Ziverta lugā „Cilvēks grib dzīvot” viņš tēloja Morisa draugu, mācekli Polu, „Minchauzena precībās” - Saltikovu, Blaumaņa „Trīnes grēkos” - Ati. Interesanti, ka pēc viņa notēlotās Pola lomas Pēteris Ērmanis rakstījis - Belte šajā lomā bijis „tiešām īsts un sirsnīgs. Jaunais aktieris progresējis”. Diemžēl progresam atvēlētais laiks bija īss, pienāca tālākās izceļošanas brīdis, Osvalda Beltes ģimene izjuka, viņš aizbrauca uz Austrāliju, Mirdza devās uz ASV. Austrālijā tā īsti uzsākt skatuves gaitas Beltem neizdevās, autokatastrofā savainotā mugura traucēja, teātra izrādēs piedalīties viņam vairs nebija iespējams. 1964. gadā Osvalds Belte pārcēlās uz dzīvi ASV un uz skatuves diemžēl vairs neparādījās. Taču teātri kā dārgakmeni viņš nesī līdz visu mūžu līdz pat šodienai, kad viņam pienākusi deviņdesmitā gadskārta. Raženajā dzimšanas dienā sūtu gavilniekam sirsnīgu sveicienu! Arvien prieks no viņa saņemt vēstules. No tām strāvo možs gars! Vēl ilgi tā turēties!

Viktors Hausmanis

*Tā mēs aizejam projām pa staru -
Kādu dziesmu vēl atstājot jums...*

Skumjās esam kopā ar savu kollēģi Ruti Runci un ar Laumu Vlasovu,
AUSEKLI RUNCĪ mūžībā pavadot.
Izsakām visdziļāko līdzjutību visiem, kam viņa pietrūks...

Laikrakstu „*Laiks*” un „*Brīvā Latvija*”
izdevēji un redakcija

SIA „MADONAS POLIGRAFISTIS”

ir pazīstama kā viena no senākajām tipografijām Vidzemē. Šodien esam kļuvuši par modernu plaša profila tipografiju - drukājam avīzes, veidlapas, brošūras, kalendārus. Pēdējos gados īpašu uzmanību pievēršam grāmatu ražošanai gan cietajos vākos, gan termolīmētām grāmatām mīkstajos vākos. Tipografija nodrošina ar darbu Madonas pilsētas un tās rajona 70 iedzīvotājus. Mūsu galvenā prioritāte ir izpildīt to, kas apsolīts klientam. Esam gandarīti, ka varam sadarboties arī ar laikraksta „*Brīvā Latvija*” redakciju!

Gaidīsim pasūtījumus arī no Jums!

Mūsu adrese:
Saieta laukums 2a, Madona, LV-4801, Tālr. +371 64822742
e-pasts: pasutijumi@madpol.lv

Rīgas klientu birojs:
Zemitāna 2b-110a, Rīga, LV-1012, Tālr. +371 67315026
e-pasts: madpolriga@madpol.lv

Brīvā Latvija reklāmas cenas Latvijā

Cena - Ls 0,80 par cm²
ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- **PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:** LS 0,40 par 1 cm² ierāmējumā.
- **SĒRU SLUDINĀJUMS:** LS 35,-

Pasta adrese:

Ausekļa iela 14 - 2

Rīga, LV - 1010

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien - 9-17

Otrdien - 9-17

Piektdien - 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija - Ausekļa iela 14-2,
Rīga, LV-1010
Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis "Straumēni",
Cattorpe Manor, Cattorpe, Leics.
LE17 6DF, England. Tālr. 01788823438, fakss
01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.
Pārstāvniecība Anglijā:
Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.
Tālr. 01162431322, fakss 01162433312.
e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar 2010. gada 1. jūliju:
Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 65; 12 mēnešiem GBP 120. Samaksu ar čekū, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši Kr 650,-; 12 mēneši Kr 1240,-. NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr. : +46 8214425. Administrācija: Vija Freimane, e-pasts: freimanis@yahoo.se, tālr. +46 8808815

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. - 143 eiro; 6 mēn. - 75 eiro; 3 mēn. - 40 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts 271 751 204. Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra, Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004 2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 70 eiro; 12 mēnešiem 130 eiro. Naudas pārvedumi ar čekū uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 90,-, 12 mēnešiem USD 170,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20, 12 mēnešiem Ls 34.

Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā €3 par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) €45. Zviedrijā - 500 kr.
Komerciālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.
Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA
Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.

Iespiests: SIA Madonas Poligrafists

SPORTS SPORTS SPORTS

Telpu futbols

Jelgavā risinājās **Eiropas telpu futbola meistarsacīkšu** kvalifikācijas turnīrs četrām vienībām. Latvijas telpu futbola izlasei otrais zaudējums Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīrā. Latvijas vienība ar 2:6 zaudēja Rumānijas komandai, ar 0:2 – Kazachstānas izlasei, ar 0:6 – Krievijai.

Līdz ar to kopvērtējumā uzvaru ar deviņiem punktiem trijās spēlēs izcīnīja Krievija, bet Rumānijai un Kazachstānai bija pa četriem punktiem, augstāku vietu ieņemot rumāņiem. Latvijas vienība bez punktiem.

Kristaps Zvejnieks - četrkārtējs Baltijas kausa ieguvējs

Baltijas kausa izcīnā slaloma disciplīnā Somijā ceturto gadu triumfēja Kristaps Zvejnieks, bet dāmu konkurencē pirmoreiz uzvarēja igauņiete Trīne Tobi, Latvijas pārstāves Katrīnu Krūmiņu un Lieni Bondari atstājot otrajā un trešajā vietā.

Pirmo braucienu ļoti labi veica Roberts Rode, uzrādot otro laiku, bet otrajā braucienā, cīnoties nevis par uzvaru, bet par otrās vietas nosargāšanu, viņš pieļāva kļūdu un nefinišēja. Kristaps Zvejnieks ar trim pirmajām vietām un vienu otro ir absolūtais uzvarētājs vīriem.

Kristaps Zvejnieks distancē

Dāmām, pēc pirmā starpfiniša nonākot vadībā ar pussekundes pārsvaru, pirmā brauciena vidū kļūdījās pagājušā gada uzvarētāja Ieva Meldere un, kaut arī nobrauca līdz galam, uz augstu vietu pretendēt vairs nevarēja, tādējādi ļaujot konkurentēm pa-

cīnīties par uzvaru. To izmantoja igauņiete Trīne Tobi, kas sasniegta labākos rezultātus abos braucienos un izcīnīja Igaunijai pirmo uzvaru šogad Baltijas kausā elites grupā, revanšējoties par neveiksmi iepriekš milzu slalomā. Igaunijai līdz ar to pirmā uzvara slalomā Baltijas kausā, jo pirms tam šajā disciplīnā uzvaru bija svinējušas Latvijas kalnu slēpotājas.

Labus rezultātus Starptautiskās Slēpošanas federācijas (FIS) sacensībās kalnu slēpošanā uzrādījuši Latvijas izlases dalībnieki. Slovākijas pilsētā Jasnā notikušajās milzu slaloma sacensībās Kristaps Zvejnieks izcīnīja trešo vietu, slalomā Robertam Rodem piektā, Mikam Zvejniekam sestā vieta. Norvēģijas meistarsacīkstēs nobraucienā Agnese Āboltiņa izcīnīja 10. vietu.

Vai Rastorgujevs startēs ar citas valsts karogu?

Iespēja, ka Latvijas labākais biatlonists Andrejs Rastorgujevs pēc Soču Olimpiskajām spēlēm varētu startēt zem citas valsts karoga, ir aktuāla. Tā intervijā žurnālam *Sporta Avīze* izteicies Latvijas izlases galvenais treneris un arī Rastorgujeva personiskais treneris Intars Berkulis. Rastorgujevs jau daudzus gadus tiek uzskatīts par ļoti talantīgu biatlonistu, bet pa istam to beidzot izdevās pierādīt vienīgi šosezon, un sezonas beigās viņš pat spēja izcīnīt ceturto vietu Pasauls kausa izcīņās sacensībās Sočos, kur nākamgad risināsies olimpiskās spēles.

Andrejs Rastorgujevs

“Par to esam domājuši - kā vispār gatavoties. Vai Andrejam vienam pašam var piesaistīt tik daudz līdzekļu, lai viņš varētu atļauties visur pārvietoties viens, - stipri šaubos.” Berkulis stāsta, ka finansiālā situācija Latvijas biatlona izlasē joprojām ir ļoti vāja. “Norunājām, ka līdz Sočiem šo jautājumu par startēšanu zem citas valsts karoga necilāsim, līdz tam jāiztur tā, kā ir, taču, ja tiks pieņemts lēmums gatavoties Phjončchanas Olimpiskajām spēlēm, būs jāpieņem lēmumi.

Vankuveras Olimpiādā Latvijas biatlona izlase piedalījās ar maksimālo sportistu skaitu, Sočos to varēs pārstāvēt tikai viens vīrietis un viena dāma. Lai varētu startēt četri vīrieši, Nāciju kausa ieskaitē pietrūcis tikai 21 punkts, - katram sportistam pasaules meistarsacīkstēs katrā distancē būtu vajadzējis finišēt par 3-4 vietām augstāk.

“Pietrūka ļoti maz, taču acīmredzot tā vajadzēja būt, jo, tagad aizbraucot uz Sočiem, bija redzami rezultāti - ko no nesagatavota sportista prasa trase,” atzina Berkulis. Jautājums, vai Edgars Piksons turpinās karjēru, būs atkarīgs no tā, vai Latvijas biatlona saimei izdosies izcīnīt vienu speciālo ielūgumu jeb *wild card* vīriešu sacensībās Sočos.

Pasaules kausa izcīņās kopvērtējumā Rastorgujevs ar 229 punktiem ieņēma 36. vietu, Piksons ar diviem punktiem palika 101. pozīcijā.

Latvijas biatlona izlase arī nākamajā Pasauls kausa sezonā individuālajās sacensībās varēs startēt ar trim vīriešu un vienu sievietes sportisti. Nāciju kausa kopvērtējumā Latvijas vīriešu biatlonisti ieņēma 19. vietu, dāmas palika 27. pozīcijā.

Plūdmales (sniega) volejbols

Latvijas plūdmales volejbolists **Mārtiņš Pļaviņš** šova turnīrā Austrijā *Snow Volleyball World Tour*, kas notiek īsi pirms jaunās sezonas, izcīnīja otro vietu. Sacensībās piedalījās 20 sportisti,

kuŗi tika salozēti 10 vienībās. Izlozē noskaidrojās, ka Pļaviņam būs jāspēlē kopā ar Kongo zemes pārstāvi Benu Ibatu. Sacensību dalībniekos vidū bija dažādu valstu pārstāvji (Austrija, Polija, Vācija, Slovēnija, Latvija un Kongo), kuŗi ikdienā spēlē klasisko vai plūdmales volejbolu. Turnīrs risinājās perfekti sagatavotā sniega laukumā pēc plūdmales volejbola notikumiem.

Pļaviņš un Iбата grupā izcīnīja pirmo vietu, kvalificējoties pusfinālam. Arī tajā Latvijas un Kongo pārstāvji uzvarēja, taču finālā zaudēja polim Matijam un vācietim Šveikartam - 1:2, ierindojoties otrā vietā.

Basketbols

Latvijas sievietes basketbola izlases lidere **Anete Jēkabsons-Žogota (attēlā)** pārtraukusi dalību valstsvienībā.

“Es vairs nespēju izlasē, līdz ar to man tagad būtu jāaiziet no komandas,” saka sportiste. “Ir ļoti skumji to paziņot, jo mana pēdējā spēle valstsvienībā bija 2009. gada Eiropas meistarsa-

cīkstēs Rīgā. Es esmu ļoti lepra par mūsu komandu, un tieši tāpēc aiziet ir tik sāpīgi.”

Regbijijs

Eiropas Nāciju kausa (ENK) izcīnā regbijā Latvijas izlase Lavellā (Andora) ar 22:11 (7:3) uzvarēja Andoras valstsvienību, nopelnot četrus punktus un vienu bonusu punktu par četriem piezemējumiem. Tādējādi Latvijas regbisti ENK 2B ligā tagad dala pirmo vietu ar Izraēlas valstsvienību - abām komandām ir pa 10 punktiem.

Latvijas junioru U-18 regbija izlase Eiropas meistarsacīkšu B ligas spēlē ar rezultātu 19:34 zaudēja Serbijas valstsvienībai un pēdējā spēlē ar 5:35 - šveiciešiem. Tādējādi Latvija ierindojās pēdējā - astotajā vietā un nākamgad spēlēs C ligā.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

Anglijas vanadžu salidojums notiks DVF namā Londonā - 72 Queensborough Ter. London W2 3SH **20. aprīlī**, reģistrēšanās plkst. 10.30, atklāšana plkst. 11. Uz kopējo maltīti jāpiesakās līdz 1. aprīlim, zvanot 020 8679 0442 vai sūtīt e-pastu: maritagrunts@hotmail.com

DIEVKALPOJUMI

Bristolē, St. Bartholomew's Church, Maurice Road, BS6 5BZ, sestdien, **6. aprīlī**, plkst. 15 Lieldienu laika dievkalpojums ar dievgaldū un iesvētībām. Pēc dievkalpojuma sadraudzības brīdis.

Svensijā, St. Barnabas Church, Hawthorne Ave, Uplands, Swansea SA2 0LP, svētdien, **7. aprīlī**, plkst. 16 Lieldienu laika dievkalpojums ar dievgaldū. Pēc diev-

kalpojuma sadraudzības brīdis.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere

Lesterā, Igaunū namā, 366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS, sestdien, **6. aprīlī**, plkst. 14 Baltās svētdienas dievkalpojums ar dievgaldū.

„**Straumēnos**”, Catthorpe Manor, Catthorpe, Leicestershire, LE17 6DF, svētdien, **21. aprīlī**, plkst. 10 dievkalpojums.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere

Mansfildā, St. Peter's and St. Paul's Church, Mansfield, NG18 1AP, sestdien, **6. aprīlī**, plkst. 11 Baltās svētdienas dievkalpojums ar dievgaldū.

Derbijā, Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, svētdien, **7. aprīlī**, plkst. 12 Baltās svētdienas dievkalpojums ar dievgaldū.

Notinghamā, Trinity Lutheran

Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, **7. aprīlī**, plkst. 15 Baltās svētdienas dievkalpojums ar dievgaldū.

Londonā, Sv. Annas un Sv. Agneses baznīcā, EC2V 7BX, svētdien, **14. aprīlī**, plkst. 14 Lieldienu laika dievkalpojums ar dievgaldū. Pēdējais dievkalpojums Sv. Annas un Sv. Agneses baznīcā. Piedalās Londonas latviešu koris. Svētdien, **28. aprīlī**, plkst. 14 Lieldienu laika dievkalpojums. Pirmais dievkalpojums Zviedru baznīcā, Harcourt Street, W1H 4AG.

LĪDSAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Lidsā, 9 Alma Rd., LS6 2AH, Sv. Lūkas baznīcā, svētdien, **28. aprīlī**, plkst. 14 dievkalpojums.

ZIEMEĻANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Bradfordā, 29 Great Horton

Rd., BD7 1AA, Vācu baznīcā, svētdien, **21. aprīlī**, plkst. 10.30 dievkalpojums

MANČESTERAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Voringtonā WAI IXG, Market Gate, Holy Trinity Church, svētdien, **28. aprīlī**, plkst. 20 Vakara dievkalpojums ar dievgaldū.

VĀCIJA DIEVKALPOJUMI

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, Schlosskirche, Am Schillerplatz, svētdien, **7. aprīlī**, plkst. 15 dievkalpojums latviešu un vācu valodā. Archibīskaps Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds senās sakristejas telpās.

Etingenā, Liebfrauenkirche, Lindenstr., svētdien, **14. aprīlī**, plkst. 14 dievkalpojums Lieldienu noskaņā. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafijas galdū.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, **14. aprīlī** plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērgelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, **7. aprīlī** plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.

ZVIEDRIJA

Gēteborgas latviešu Pensionāru biedrības tikšanās notiks "Folkpartiet" telpās! NEDRE KVARNBERGSGATAN 7 (atrodas "Vāstra Nordstan"), Gēteborgā:

27. aprīlī plkst. 13

25. maijā plkst. 13

Jauni biedri laipni gaidīti!
Valde